

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุกัญญา สุวรรณนาคินทร์

- 8 ก.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

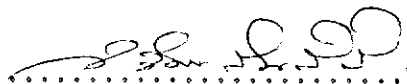
มกราคม 2535

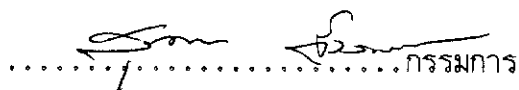
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

180971

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

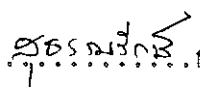

.....ประธาน
(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)


.....กรรมการ
(ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

คณะกรรมการสอบ


.....ประธาน
(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)


.....กรรมการ
(ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ..13.. เดือน ..มกราคม...พ.ศ. ๒535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สิ้นสิริ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ กรรมการภายนอกซึ่งได้ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

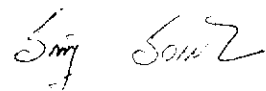
ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อีรุฒิ บุญโยสมณ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวณีย์ ลิกขานันท์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ ที่มทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ดร. สดภาพร เขียววิมล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อีรพล เมธิกุล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแบบสอบถามที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชนะ กลิมาร์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่อนุญาตให้แจกและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาในสาขาการอุดมศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ นายปิยะชาติ โชคพิพัฒน์ และนายวิจิต บัวแก้ว ที่กรุณาให้คำแนะนำการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ขอกราบขอบพระคุณและสำนึกในพระคุณอย่างยิ่งสำหรับคุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด



(สุกัญญา สุวรรณาคินทร์)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลังและสภาพปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา.....	11
วิธีการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา.....	12
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	14
วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	15
สภาพแวดล้อมทางวิชาการ.....	17
ด้านหลักสูตร.....	19
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	21
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	23
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา.....	25
ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การจัดกระทำข้อมูล.....	33

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	110
วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	128
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	139
ภาคผนวก ก หนังสือแนบและแบบสอบถาม.....	140
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ.....	165
ภาคผนวก ค ค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพ แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้ง 5 ด้าน....	167
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	174

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ.....	30
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนสมบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพ.....	34
3	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....	42
4	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	44
5	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	47
6	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายข้อ.....	52
7	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านความสัมพันธ์ ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาตามที่เป็นจริง เป็นรายข้อ.....	58

- 8 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง
ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....63
- 9 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง
เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....67
- 10 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง
ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....69
- 11 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง
ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....72
- 12 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายชื่อ.....75
- 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....80

- 14 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาตามที่คาดหวัง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....85
- 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหารต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน
และรวม 5 ด้าน.....89
- 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของอาจารย์ต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน
และรวม 5 ด้าน.....90
- 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง
เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....91
- 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหารต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับทักษะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อม
ทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....93
- 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหารต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....95

- 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของอาจารย์ต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อม
ทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....97
- 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของอาจารย์ต่อสภาพ
แวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....99
- 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของผู้บริหารต่อ
สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....101
- 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของอาจารย์ต่อ
สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....103
- 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง
เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....105

25	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านหลักสูตร.....	107
26	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	108
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน.....	109
28	ค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้ง 5 ด้าน.....	168

บทนำ

ภูมิหลังและสภาพปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นสถาบันทางวิชาการชั้นสูง มีภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครอบคลุมการศึกษาตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีไปจนถึงปริญญาเอก แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษา การจัดการศึกษาในแต่ละระดับของสถาบันอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางด้านสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2530 : 10)

เป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มุ่งผลิตนักวิชาการที่เชี่ยวชาญพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ มุ่งหวังให้ศึกษาตั้งแต่วัยลงไป สายวิชาชีพหรือสายวิชาการที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป เพราะฉะนั้นปรัชญาของการศึกษาระดับนี้จึงควรได้รับการพัฒนาความรู้ขั้นสูง ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการที่ลุ่มลึกระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ (สุณีย์ ช่างเจริญ. 2525 : 306) การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาสติปัญญาของประเทศและการพัฒนาผู้นำทางวิชาการชั้นสูง การที่สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยสามารถขยายงานด้านบัณฑิตศึกษาได้อย่างกว้างขวาง ก็เป็นการช่วยให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองทางด้านวิชาการมากขึ้น (พจน์ สะเพียรชัย. 2532 : 12)

ในฐานะที่สถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นผู้นำสังคม การกิจด้านการวิจัย ค้นคว้าวิทยาการขั้นสูงจึงมีความสำคัญและควรได้รับการเน้นเป็นพิเศษ เพราะผลงานวิจัยที่มีคุณภาพใช้เป็นเครื่องวัดระดับสถานภาพความเป็นเลิศทางวิชาการและความเจริญสุดยอดทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2518 : 45) การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการจึงเป็นภารกิจจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา โดยการส่งเสริมให้มีการวิจัยอย่างกว้างขวาง (สถิตย์ นิยมญาติ. 2522 : 243) ซึ่งมีผลทำให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้มีความรู้รอบและรอบรู้บุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และเป็นนักวิชาการวิชาชีพขั้นสูง (พจน์ สะเพียรชัย. 2532 : 17) บัณฑิตวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการจัดภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสติปัญญาและบุคลิกภาพของนักศึกษา ให้สามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในระหว่างศึกษาอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นบัณฑิตวิทยาลัยควรจะมีการสำรวจเพื่อเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแผนการศึกษาให้เข้มข้นทั้งการสอนและการวิจัย (วิจิตร สิ้นสิริ. 2521 : 7) เพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลสนับสนุน สร้างสรรค์ รักษาและถ่ายทอดวิชาการ รวมทั้งสภาพทางสังคม จิตใจ และสติปัญญาอันมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตร่วมกันในสถาบันอุดมศึกษา (ระวี ภาวิไล. 2515 : 12) คุณภาพมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษา (วิไลวรรณ หิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง หิธิยานุวัฒน์. 2519 : 21)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 เพื่อจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางควบคุมมาตรฐานทางวิชาการ ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานของภาควิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย. 2531 : 1) จำนวน 7 สาขาวิชา จำแนกตามหลักสูตรได้ 2 หลักสูตร คือ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.ม.) มี 5 สาขาวิชา คือ สาขาเครื่องกล สาขาไฟฟ้า สาขาโยธา สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สาขาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา และปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) มี 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2532 : 8) ทั้ง 2 หลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิทยาการ

ชั้นสูง ด้านวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยมีงานวิจัยเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2532 : 1) บัณฑิตวิทยาลัยได้คำนึงถึงการส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพในการวิจัย ค้นคว้า บุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อสร้างให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือมีความเป็นเลิศทางวิชาการ การจัดทำสภาพแวดล้อมให้อื้ออำนวยต่อการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของบัณฑิตศึกษานั้นจึงนับว่ามีความสำคัญ จากการสัมภาษณ์คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และรองคณบดีฝ่ายวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ธีรวัชร บุญยโสภณ, ธนู จุญฉาย : คำสัมภาษณ์) ปรากฏว่าการจัดทำสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรมีลักษณะ ไม่ยืดหยุ่นทันต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญประจำสาขาวิชา มีจำนวนน้อย ขาดการประเมินผลหลักสูตรภายในระยะเวลาอันเหมาะสม มีผลทำให้การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกเรียนรายวิชาตามความสนใจของนักศึกษา ส่วนนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมนั้นต้องเรียนรายวิชาถึง 50 หน่วยกิต ทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อการทำวิจัย *ด้านการจัดการเรียนการสอน อาจารย์มีความต้องการพัฒนาวิชาการของตนเองเพื่อให้สามารถสอนในระดับที่สูงขึ้น แต่ยังไม่ได้รับโอกาสการพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างเต็มที่ เช่น ด้านภาษาอังกฤษ ด้านสาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษที่จะทำให้สามารถก้าวทันต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม อาจารย์ส่วนใหญ่ยังต้องทำหน้าที่สอนนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทไปพร้อม ๆ กัน ยังไม่มีการแบ่งภาระงานสอนให้เด่นชัดซึ่งเป็นผลให้อาจารย์ไม่มีเวลาที่จะไปศึกษาค้นคว้าเพื่อบุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ มาถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา

* ด้านการจัดบริการทางวิชาการ หอสมุดกลางยังพัฒนาไม่ถึงมาตรฐานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพในเรื่องของตำรา วารสารทางวิชาชีพและวิชาการ รวมทั้งเอกสารประกอบการเรียนการสอนทั้งไทยและต่างประเทศที่ทันสมัย มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้เข้มข้นทางวิชาการ หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตก็ยังมีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องกลไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ผลการสัมภาษณ์เรื่องทิศทางการศึกษาของสถาบันในทศวรรษหน้า

(สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2530 : 30 - 32) ได้รับปัญหาการจัดบริการทางวิชาการของห้องสมุดว่า ห้องสมุดยังมีตำราและวารสารไม่เพียงพอ สถานที่และบรรยากาศไม่เหมาะสมและยังขาดมาตรฐานการพัฒนางานห้องสมุด ส่วนปัญหาการจัดบริการทางวิชาการของสำนักคอมพิวเตอร์นั้น สถาบันยังขาดมาตรการการนำคอมพิวเตอร์มาให้บริการทางวิชาการในเรื่องงานคลังข้อมูล ได้แก่ โปรแกรมการศึกษา โปรแกรมบุคลากร งานระเบียบบุคลากร งานระเบียบวิชาการ งานสนับสนุนการวิจัย งานห้องสมุด งานจัดระบบประสานงานการใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือ สำนักคอมพิวเตอร์ไม่มีสถานที่ทำการถาวร ยังคงใช้สถานที่ของสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งคับแคบทำให้นักศึกษาเกิดความไม่สะดวกในการขอรับบริการ *ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ปรากฏว่ามีการกระตุ้น ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสเขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารไม่มากเท่าที่ควร เพราะอาจารย์สอนนักศึกษาแบบมุ่งเรียนอย่างเดียว เนื่องจากอาจารย์ต้องทำหน้าที่สอน วิจัย บริการ และบริหาร จึงเป็นผลให้อาจารย์ไม่มีเวลาให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้นมีพื้นฐานทางการศึกษา ประสบการณ์ ฐานะทางครอบครัว อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนทัศนคติที่แตกต่างกัน ทำให้สถาบันประสบปัญหาในการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตัวร่างกายและช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตของนักศึกษา เช่น สถาบันยังไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนการศึกษา เงินทุนอุดหนุนการวิจัย เป็นต้น ให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัย

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพถึงขีดสูงสุด รวมทั้ง เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับสถาบันยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

2. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวางแผนนโยบายการจัดดำเนินการสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง และสร้างสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือให้มีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 26 คน อาจารย์ จำนวน 38 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2533 จำนวน 371 คน รวมทั้งสิ้น 435 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของประชากร แบ่งเป็น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษา

ระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ และแนวความคิด ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมมีอิทธิพลในการส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความเจริญทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และต่อการพัฒนาตนเองหรือเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ของตนเองให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในวิจัยนี้ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาสาระวิชา การพัฒนาและการประเมินผลหลักสูตร

3. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน วิธีสอน ความรับผิดชอบของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการสอนนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา และกระบวนการพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความเป็นนักวิชาการ

4. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการจัดดำเนินการที่เอื้ออำนวยความสะดวกของสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุด คณะให้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในด้านตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ การจัดบริการของสำนักคอมพิวเตอร์ในด้านการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ประกอบการเรียนการสอน การจัดบริการอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการจัดบริการด้านต่าง ๆ ของสถาบัน ได้แก่ ทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัย การลงทะเบียนเรียน การตรวจสุขภาพอนามัย และบริการยานพาหนะ เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้พัฒนาทางวิชาการจนถึงขีดสุดความสามารถ

5. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ที่อาจารย์คอยกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาส แสดงความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน และการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด

6. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทางด้านร่างกายและวาจา ได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหา ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความศรัทธา ในวิชาชีพ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และความร่วมมือ กันระหว่างเพื่อนนักศึกษา

7. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ในวิจัยนี้ หมายถึง ระดับปริญญาโทของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

8. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีและสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร เหนือ พุทธศักราช 2528 มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย และให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์อุตสาหกรรม รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ในวิจัยนี้ หมายถึง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือประกอบด้วย หน่วยงานที่จัดการศึกษา รวม 3 คณะ คือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และหน่วยงานเทียบเท่าคณะอีก 5 หน่วยงานคือ สำนักงานอธิการบดี สำนักหอสมุดกลาง สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และบัณฑิตวิทยาลัย

9. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานและตัดสินใจในการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในวิจัยนี้ได้แก่ ผู้ดำรง ตำแหน่งหัวหน้างานระดับต่าง ๆ ที่มีอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. 2528 คือ อธิการบดี รองอธิการบดี

คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ผู้อำนวยการโครงการสำนักคอมพิวเตอร์ ทั่วหน้าภาควิชา และหัวหน้าโครงการ ในปีการศึกษา 2533

10. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนประจำในระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในปีการศึกษา 2533 และได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

11. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท หมายถึงนิสิตและนักศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533

12. ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงลักษณะใดลักษณะหนึ่งออกมา คือ ความรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจ พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในทางบวกหรือลบ ในวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

13. สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริง หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ แนวความคิดที่จะส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษามุ่งบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามสภาพที่เป็นอยู่จริงในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

14. สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่คาดหวัง หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ แนวความคิดที่จะส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษามุ่งบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคิดว่าควรจะเป็น

สมมติฐานในการวิจัย

1. ทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นอย่างจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกัน

9. ทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง กับทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกัน

10. ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกัน

11. ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา โดยจำแนกสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา วิธีการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สภาพแวดล้อมทางวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา (College Milieu or Atmosphere) หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ สภาพการณ์ แนวความคิดและลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งบังคับให้ทุกคนในสังคมสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตาม เช่น ลักษณะของบริเวณ อาคาร สถานที่ สภาพ เหตุการณ์ การขัดแย้ง ประสานงาน แนวความคิด ปรัชญา อุดมการณ์อันหลากหลาย พฤติกรรมการทำตามกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมในสถาบันที่เสริมสร้างให้นักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพ และความสามารถของตนได้ (Pace and Stern. 1965 : 260) แอสติน (Astin. 1968 : 3) ได้ให้ความหมายว่า เป็นลักษณะใด ๆ ก็ตามของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งเร้าอันทรงศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของนักศึกษา ฮาโรลด์ (Harold. 1964 : 233) ได้ให้ความหมายว่า เป็นระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตลอดจนทัศนคติและความสนใจ ชิคเกอร์ริง และแบลคเบอร์น (Chickering and Blackburn. 1970 : 7) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา จะรวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ความสัมพันธ์

ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร แผนนโยบายและบรรยากาศทางวิชาการ ของสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา จึงหมายรวมถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ภายในสถาบัน ทั้งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม สภาวะธรรม รวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และบรรยากาศทางวิชาการ อันเป็นสิ่งที่ทรงศักยภาพ และมีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนส่งผลต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้านของสมาชิกในสถาบัน อุดมศึกษา

วิธีการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

วิธีการประเมินสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน ซึ่ง เฟลด์แมน (Feldman. 1972 : 143 - 148) ได้สรุปวิธีการประเมินไว้ 6 วิธี คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านมนุษยวิทยา สามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานทำให้เข้าใจวิธีการในศาสตร์แขนงอื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ปรัชญาการศึกษา และ รัฐศาสตร์
2. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยแบ่งตามลักษณะทั่วไปที่มีความแตกต่างกัน เช่น การจัดหลักสูตร ระดับการศึกษา สถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาตามลักษณะภูมิศาสตร์
3. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านประชากรศาสตร์ นิเวศวิทยา และลักษณะที่เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาซึ่งสภาพแวดล้อมวิทยาลัยสามารถใช้เครื่องมือประเมินที่เรียกว่า เทคนิคการประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัย (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)
4. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาบรรยากาศในสถาบันการศึกษา ซึ่งเพสและสเติร์น (Pace and Stern) ใช้เครื่องมือประเมินที่เรียกว่า ดัชนีลักษณะมหาวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) และมาตราวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scale หรือ CUES)
5. การประเมินสิ่งเร้าของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยซึ่งเชื่อว่ามีพลังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสาทสัมผัสของสมาชิกในวิทยาลัยโดยเฉพาะนักศึกษา แอลสัน

(Astin) ได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาที่เรียกว่าแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA)

6. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยแบ่งตามโครงสร้างทางสังคม ได้แก่ ธรรมชาติทางสังคมและโครงสร้างทางอำนาจในวิทยาลัย ธรรมชาติและนิสัยของการจัดการทางสังคมในวิทยาลัย

วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2519 : 24 – 34) ได้เสนอการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยโดยใช้แนวเดียวกับ เฟลด์แมน ไว้ 3 วิธี คือ

1. วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย (The Image Approach) กระทำโดยให้สมาชิกในวิทยาลัย เช่น นักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร รายงานหรือแสดงความรู้สึกประทับใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัด เพราะสมาชิกของมหาวิทยาลัยเท่านั้นจึงจะสามารถบรรยายสภาพต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยได้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยใช้เครื่องมือประเมิน ได้แก่ ดัชนีคุณลักษณะมหาวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) มาตรฐานวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) แบบสำรวจหน้าที่ของสถาบัน (The Institutional Functioning Inventory หรือ IFI)

2. วิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristics Approach) โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามบรรยายถึงคุณลักษณะของตัวเอง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาของสถาบันนั้น ๆ เพราะคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อมของสถาบัน เครื่องมือที่ใช้คือ เทคนิคประเมินสภาพแวดล้อม (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. วิธีสำรวจสภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้า (The Stimulus Approach) การศึกษาวิธีนี้ผู้ศึกษาต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งเร้าพฤติกรรมของนักศึกษา มี 4 ประการ คือ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเพื่อน สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาในวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีความวิตกกังวลซึ่งมีผลต่อการเรียนและพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย (The Inventory of College Activities)

วิธีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษามีหลายวิธีด้วยกัน แต่ละวิธีมีความเชื่อที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาแตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการที่จะเลือกใช้วิธีใดนั้น ก็ย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเป็นสำคัญ

✓ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จากการสัมมนาของสมาคมสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรียกการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า การศึกษาระดับที่ 4 (Quarternary Education) เป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก (กานดา ณ กลาง. 2521 : 2) วิจิตร ศรีสอ้าน (2522 : 19) กล่าวว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Graduate Study หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตแล้ว มี 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตร 1 ปี หลังจากสำเร็จปริญญาตรี ระดับที่ 2 คือ ระดับปริญญาโท หลักสูตร 2 ปี และระดับที่ 3 คือ ระดับปริญญาเอก ซึ่งหลักสูตรแต่ละระดับมีลักษณะเฉพาะและมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน แต่ วิจิตร ศรีสอ้าน (2522 : 22 - 26) กล่าวว่า ลักษณะของบัณฑิตศึกษาโดยทั่วไป มี 4 ประการ คือ

1. ลักษณะของบัณฑิตศึกษานั้นจะมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) คือ มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะเสริมสร้างความรู้ที่ลึกซึ้งในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

2. บัณฑิตศึกษามุ่งเน้นในเรื่องการวิจัย ค้นคว้า (Research Oriented) ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมสำคัญ หรือเป็นผลงานที่วัดความเป็นมหาบัณฑิตหรือดุษฎีบัณฑิต และที่จำเป็นอย่างยิ่งก็คือ งานวิจัยถือเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยไทยอีกด้วย

3. บัณฑิตศึกษาต้องสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ (Professionalization) ซึ่งส่วนใหญ่จะมีในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วได้ศึกษาต่ออีก 1 ปี เพื่อสามารถทำหน้าที่ในสาขาวิชาชีพได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

4. บัณฑิตศึกษามุ่งพัฒนาให้เป็นนักวิชาการ (Scholarship) ที่มีระดับความสามารถ

ทางวิชาการสูงพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาล้วนใหญ่มีความหมายใกล้เคียงกัน คือ หมายถึง การศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยมีลักษณะทั่วไปที่มุ่งให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถในการวิจัย ค้นคว้าบุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ ตลอดจนมีความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ และเป็นนักวิชาการชั้นสูง ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาจะมีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไม่เหมือนกัน แต่จะอาศัยลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 4 ประการ หรือทั้ง 4 ประการดังกล่าวแล้ว เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

✓ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา การค้นคว้าวิจัย และเพื่อยกระดับวิชาชีพกับสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในลักษณะการค้นคว้าวิจัย และการเสาะแสวงหาความรู้อย่างลึกซึ้งเฉพาะด้านนั้น ๆ วิจิตร ศรีสอาน (2522 : 23) กล่าวว่า เป้าหมายของบัณฑิตศึกษาต้องการให้นักศึกษามีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง ฉะนั้นจึงมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้การค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะแนวทางนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดการศึกษาที่ตั้งเดี่ยว เกิดความชำนาญพิเศษ และเกิดกระบวนการถ่ายทอดหลังความคิดสืบเสาะแสวงหาทางวิชาการ รวมทั้งกระตุ้นให้นักศึกษามีความเป็นเลิศทางสติปัญญาด้วย (ประชุมสุข อาชวอำรุง. 2523 : 49) ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงประสงค์ เป็นนักวิชาการที่รอบรู้ เป็นนักค้นคว้าหาวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งเป็นนักคิดและนักทำไปพร้อม ๆ กัน (สุนทร อมรวิวัฒน์. 2529 : 1)

การพัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ไปตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศและสังคม โดยในปี พ.ศ. 2524 ทบวงมหาวิทยาลัย (2524 : 1) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันนั้น ๆ ได้เปิดสอนในชั้นปริญญาตรี โดยมีผลงานที่ตีพิมพ์แล้ว หรือ

2. ส่งเสริมหลักสูตรที่ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ จัดโดยคณะกรรมการจากภาควิชาต่าง ๆ หรือ
3. ส่งเสริมหลักสูตรที่มีลักษณะเฉพาะของสถาบันที่ตั้งขึ้น เพื่อจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
4. เป็นการสนับสนุนการผลิตอาจารย์มหาวิทยาลัยและนักวิชาการชั้นสูงขึ้นบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ

จากวัตถุประสงค์ 4 ประการที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดขึ้นในระยะแรก ๆ นั้น ถือได้ว่าเป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาตามแนวลึก เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการแต่ละแขนง เพื่อเพิ่มพูนและแสวงหาความรู้ใหม่ หรือกล่าวได้ว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาในระดับสูงสุด และจากรายงานการประชุมและสัมมนาทางวิชาการของที่ประชุมคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 5 เรื่อง แนวปฏิบัติในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2530 : 16) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 5 ประการ ซึ่งเน้นเรื่องการพัฒนากำลังคนเพื่อใช้ภายในประเทศให้สนองตอบต่อความต้องการของภาครัฐบาล ภาคธุรกิจเอกชน และในสถาบันอุดมศึกษาเอง ตลอดจนเร่งส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานวิจัยให้มากขึ้น คือ

1. เพื่อการพัฒนากำลังคนในภาครัฐบาล
2. เพื่อการพัฒนากำลังคนในภาคธุรกิจเอกชน
3. เพื่อพัฒนากำลังคนในสถาบันอุดมศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย
5. เพื่อประหยัดงบประมาณของรัฐและสงวนเงินตราต่างประเทศ โดยใช้วิธีการผลิตกำลังคนและเทคโนโลยีเพื่อใช้เองภายในประเทศ

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเน้นวัตถุประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตมหาบัณฑิตให้มีคุณภาพ สามารถทำการวิจัย ค้นคว้า ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์วิทยาการใหม่ ๆ สันองตอบต่อความต้องการของสังคมเป็นสำคัญ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ และแนวความคิด ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีอิทธิพลในการส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูล และเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความเจริญทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และต่อการพัฒนากลมเกลียวหรือเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของ นักศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ของการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีมาตรการในการแสวงหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิชาการต่าง ๆ มาเป็นอาจารย์อย่างมีมาตรฐาน เพราะสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการและสังคมในสถาบันอุดมศึกษาจะแตกต่างไปจากการศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาจะเรียนวิชาชีพหรือวิชาเฉพาะชั้นสูงที่ต้องอาศัยการศึกษา ค้นคว้าอย่างกว้างขวาง นักศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น อาจทำให้เกิดการวิตกกังวล และความขัดแย้งขึ้นได้ (Norman. 1966 : 3 - 4) รีแกน (Regan. 1976 : 6485 - A) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของคณะ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) ตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส ระดับปริญญาที่กำลังศึกษา สาขาวิชาที่เรียน และภาระด้าน วิชาการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 158 คน ที่สังกัดตามสาขาวิชาต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส ระดับปริญญา สาขา วิชาที่เรียน และภาระด้านวิชาการ นักศึกษาพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิต ศึกษาไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ได้รับการยอมรับเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและได้รับความช่วยเหลือ แนะนำด้านวิชาการจากอาจารย์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ บัณฑิตศึกษาแตกต่างกัน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะมีความพึงพอใจต่อสภาพ แวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษามากกว่านักศึกษาระดับปริญญาโทและนักศึกษาระดับปริญญาเอกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ผดุง พรหมมูล (2525 : 86) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต จำนวน 789 คน เมื่อศึกษาเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรสของนิสิต

ระดับปริญญาโทชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง มอร์ริสัน (Morrison. 1980 : 2022 - A) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในอุดมคติกับสภาพที่เป็นจริงและศึกษาระดับความพึงพอใจในเรื่องนี้ด้วย โดยศึกษาจากนักศึกษابริฎฎาตรีและบริฎฎฎมทหำบัณฑิตที่มีอายุเกิน 29 ปี ของมหาวิทยาลัยมิสซูรี-โคลัมเบีย และมหาวิทยาลัยมิสซูรี-แคนซัส โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามแบบชีแมนติก ดีฟเฟอเรนเชียลของเพอวิน (Pervin) เพื่อที่จะวัดความสอดคล้อง และความแตกต่างระหว่างการรับรู้ที่เป็นอุดมคติกับที่เป็นจริง หลังจากนั้นให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการพบว่า ไม่มีความแตกต่างของการรับรู้ทางด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการในเรื่องเพศ ระดับชั้นปี และวิทยาเขตที่ต่างกัน สำหรับความพึงพอใจพบว่า ระดับชั้นเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีผลบ่งชี้ว่านักศึกษำบัณฑิตศึกษำมีความพึงพอใจสูงกว่านักศึกษำบริฎฎฎาตรีอย่างมีนัยสำคัญ

จากการสัมภาษณ์ของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้องเรื่อง แนวทางจัดและปรับปรุงบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 - 14 กรกฎาคม 2521 ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้พบปัญหาสำคัญของการบัณฑิตศึกษา คือ ด้านคุณภาพของอาจารย์บัณฑิตศึกษายังขาดแคลนอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถเฉพาะด้านอยู่มาก การขาดแคลนงบประมาณในการจัดดำเนินการบัณฑิตศึกษา รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการวิจัยทั้งของอาจารย์และนักศึกษำด้านคุณภาพของผู้เรียนและหลักสูตรการสอนยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชาติได้อย่างแท้จริง (วรรณวิมล ทิพย์ชน. 2529 : 2)

การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้อื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นความจำเป็นในระดับสำคัญมาก เพราะการศึกษาในระดับนี้จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง และเป็นการศึกษำด้วยตนเองมากยิ่งขึ้นกว่าในระดับปริญญาตรี สภาพแวดล้อมดังกล่าวครอบคลุมสำระสำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษำ และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษำ

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายหลายระดับ เช่น อาจารย์ นักศึกษา นักบริหารการศึกษา หลักสูตรเปรียบเสมือนเครื่องชี้นำแนวทางการจัดการศึกษา (ชมพันธุ์ ญูชร ฌ อยุธยา. 2530 : 1) เป็นตัวกำหนดลักษณะของผลผลิตทางการศึกษา หลักสูตรที่ดีย่อมสามารถสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้วย (ลิปนันทน์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ. 2522 : 72 - 74) ทบวงมหาวิทยาลัย (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2531 : 61 - 62) ได้กำหนดไว้ว่า การเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ 3 ประการ คือ

1. เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้น ๆ
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้าเป็นปัจจัยสำคัญ และส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในระดับสูง และเป็นผู้มีจริยธรรม

ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ร่วมกันปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2522 เป็นเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533 เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ การรับรองวิทยฐานะ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้หลักสูตรปริญญาโททุกสาขาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 5 ปี แบ่งเป็น 2 แผนการศึกษา คือ แผน ก เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ มี 2 แบบ คือ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ส่วนแผน ข เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

(ทพวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 3 - 6)

ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ และมาลี เลิศมาลีวงศ์ (2529 : ก - ข) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นบัณฑิตและมหาบัณฑิต จำนวน 820 คน ของมหาวิทยาลัยมหิดลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและบุคลิกภาพของอาจารย์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน เมื่อศึกษาเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นปี หลักสูตร และคณะที่ศึกษาปรากฏว่า นักศึกษาศูนย์บัณฑิตมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับ คือ ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน ส่วนด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอนและบุคลิกภาพของอาจารย์ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามหาบัณฑิตมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับสูง นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ด้านวิธีการสอนและบุคลิกภาพของอาจารย์ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน และเมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 หลักสูตรด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร และด้านวิธีการสอนกับบุคลิกภาพของอาจารย์ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษานั้นมุ่งเน้นส่งเสริมความต้องการ ความก้าวหน้า ความสามารถทางวิชาการในระดับสูงให้กับนักศึกษาเป็นสำคัญ

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนมุ่งให้นักศึกษาได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

องค์ประกอบความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (ชนิษฐา เกื้อมี. 2530 : 12) เป็นธรรมชาติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประกอบด้วย การเรียนรายวิชาในชั้น และการทำวิทยานิพนธ์ (ชื่นจิต ชุ่มพรหม. 2513 : 40 - 54)

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2529 : 96 - 104) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาไว้ว่า บัณฑิตศึกษายังมีเป้าหมายสับสนซึ่งส่งผลกระทบต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนคุณภาพของผู้เรียนซึ่งมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่ต้องการ การขาดบรรยากาศทางวิชาการและการขาดการวิจัย ตลอดจนผู้สอนไม่มีคุณสมบัติตามหลักการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) ได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ในทัศนะของนิสิตนักศึกษามหาบัณฑิต รวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา และระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 658 คน ตอบแบบสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการเรียนการสอนนิสิตนักศึกษาต้องการให้อาจารย์ผู้สอนปรับปรุงตนเองและวิธีการสอนหลายประเด็นด้วยกัน จึงเห็นสมควรที่จะได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจของอาจารย์ และควรจะมีการพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับวิธีการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่ผู้ที่จะมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาที่อาจารย์จบการศึกษามา หรือในสาขาที่อาจารย์ถนัด แต่มักจะไม่ถนัดในวิธีการเกี่ยวกับสอน ถ้าได้มีการพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนจะทำให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์บรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยยังมีปัญหาและอุปสรรคด้านผู้เรียน ผู้สอน การขาดแคลนงบประมาณ ตลอดจนบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งระบบการบริหารงานของบัณฑิตศึกษา

อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 133 - 134) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 79 คน เกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้แบบสอบถามถามกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์บัณฑิตศึกษา จำนวน 79 คน ได้แบบสอบถามคืนมาร้อยละ 34 ในจำนวนแบบสอบถามที่คืนมา เป็นคณาจารย์ที่เป็นเพศหญิงร้อยละ

74 ส่วนมากมีอายุ 31 - 40 ปี มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และได้ปริญญาโท ช่วงรับราชการตั้งแต่ 4 - 22 ปี คณะจารย์บัณฑิตศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนที่ปฏิบัติอยู่เป็นจำนวน 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ

1. คณะจารย์มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
2. คณะจารย์สอนเนื้อหาที่สำคัญ
3. คณะจารย์มีความสนใจและสนุกในการสอน
4. คณะจารย์ประเมินการเรียนของนิสิตอย่างยุติธรรม
5. คณะจารย์บรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องแม้จะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา

นอกจากนี้ คณะจารย์บัณฑิตศึกษาได้ให้ความเห็นว่า สภาพการเรียนการสอนตามอุดมคติเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ

1. คณะจารย์ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง
2. คณะจารย์ควรชวนช่วยหาความรู้ให้กับตนเอง
3. คณะจารย์ควรมีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. คณะจารย์ควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน
5. คณะจารย์ควรสนับสนุนให้นิสิตคิดเอง

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2523 : 134 - 135) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้แบบสอบถามถามกลุ่มตัวอย่างนิสิตบัณฑิตศึกษา ซึ่งกำลังศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2520 เนื่องจากระยะเวลาที่สำรวจเป็นระยะเวลาที่จวนจะปิดภาคการศึกษา แบบสอบถามจึงได้กลับคืนมาน้อย คือ ได้มา 62 ฉบับซึ่งนับว่าน้อย และเป็นข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมาจากทุกแผนก ยกเว้นแผนกวิชาโสตทัศนศึกษา มีฐานะเป็นนิสิตปริญญาโทที่หนึ่ง คือเป็นร้อยละ 35 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด นอกนั้นมีฐานะเป็นนิสิตปีที่สอง ร้อยละ 51 ของนิสิต มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.00 ที่เหลือมีคะแนนระหว่าง 3.00 - 3.49 มีอยู่คนเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 ครึ่งหนึ่งของนิสิตที่ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 30 ปี นิสิตบัณฑิตศึกษาให้ความเห็นว่า ลักษณะการสอนที่อาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้ปฏิบัติกันมาก 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ

1. อาจารย์มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
2. อาจารย์สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง
3. อาจารย์ส่งเสริมการอภิปรายอย่างเสรี
4. อาจารย์กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนได้ชัดเจน
5. อาจารย์สอนเนื้อหาที่สำคัญ

สำหรับลักษณะการสอนตามอุดมคตินั้นนิสิตให้ความเห็นตามอุดมคติ 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ

1. อาจารย์ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวาง และถูกต้อง
2. อาจารย์ควรอธิบายความคิดนามธรรม และทฤษฎีได้แจ่มแจ้ง
3. อาจารย์ควรมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
4. อาจารย์ควรสอนเนื้อหาที่สำคัญ
5. อาจารย์ควรประเมินการเรียนรู้ของนิสิตอย่างยุติธรรม

การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างบรรยากาศให้อื้ออานวยต่อการเรียนการสอน เพื่อที่จะทำให้การศึกษาในระดับนี้บรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ด้านการจัดบริการทางวิชาการ

การจัดบริการทางวิชาการมุ่ง เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ได้พัฒนาทางวิชาการ จนถึงขีดสุดความสามารถโดยการส่งเสริมสมรรถภาพการเล่าเรียน สนองความต้องการ ความสามารถ ความสนใจและศักยภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับสถานภาพของตนเอง ให้นักศึกษารู้จักใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันให้เป็นประโยชน์มากที่สุด (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 6 - 7) อันได้แก่ การจัดดำเนินการที่เอื้ออานวยความสะดวกของ สำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะในด้านตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ การจัดบริการอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัย รวมทั้งการจัดบริการด้านทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัย การลงทะเบียนเรียน การตรวจสุขภาพอนามัย และบริการ

ยานพาหนะ เป็นต้น จากงานวิจัยของ ชื่นจิต ชุมพรหม (2513 : 40 – 54) ได้กล่าวถึงการ จัดบริการทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยว่า มหาวิทยาลัยต้องจัดหา จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ พร้อมเครื่องมือ ให้สอดคล้องตามหลักสูตรที่เปิดสอน โดยเฉพาะห้องสมุดจะต้องมีตำรา เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวข้องกับวิชาที่เปิดสอนจำนวนเพียงพอ หนังสือก็ต้องมีคุณภาพดีเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณวิมล ทิพย์ชุน (2529 : 125) พบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันระหว่างประเทศ สถาบันสมทบในมหาวิทยาลัยมีการจัดอุปกรณ์ การเรียนการสอนทันสมัย โสตทัศนูปกรณ์ สภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนในระดับ บัณฑิตศึกษาเป็นอย่างมาก เช่น จัดให้มีห้องสัมมนา ความพร้อมของหนังสือ และตำราเรียนมี มากกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง – จ) ได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ในทัศนะของนิสิตนักศึกษามหาบัณฑิต รวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิตนักศึกษา และระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 658 คน ตอบแบบ สสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริการทางวิชาการนั้นยังขาดหนังสือ ตำรา วารสาร และเอกสารที่ต้องการใช้อีกมาก อันเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษายังอยู่ในสังกัดของรัฐบาลซึ่งทำ ให้งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้ห้องสมุดยังไม่มีสถานที่ให้นักศึกษาทำงานค้นคว้า โดยเฉพาะ วรณวิมล ทิพย์ชุน (2529 : 123 – 125) ได้ศึกษาพัฒนาการของบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทยทางด้านการบริหารงาน การรับเข้าศึกษา หลักสูตรและระยะเวลาการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการบัณฑิตศึกษา โดยวิธีการ วิจัยทางประวัติศาสตร์จากข้อมูลทางเอกสาร ผลการศึกษาพบปัญหาด้านการบริหารงานและด้าน การเรียนการสอนว่า งบประมาณในการจัดดำเนินงานบัณฑิตศึกษาที่ได้รับจัดสรร รวมทั้ง งบประมาณที่เป็นทุนอุดหนุนในการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาไม่เพียงพอ เป็นผลทำให้นักศึกษา บัณฑิตศึกษาประสบกับปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องทดลอง บริการโสตทัศน

ศึกษา ศูนย์เครื่องมืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนหนังสือและตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีไม่เพียงพอสำหรับให้บริการแก่นักศึกษา

การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการบริการทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการศึกษาค้นคว้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ห้องสมุดนับเป็นหัวใจสำคัญที่สุด เพราะการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

คณาจารย์เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพทางวิชาการ การประเมินมาตรฐานการศึกษาของสถาบันจึงยึดเกณฑ์ว่า ต้องมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอทั้งด้านปริมาณและความสามารถ ความมีชื่อเสียงของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวพันกับคุณภาพของอาจารย์ (วิจิตรศรีสีอาน. 2518 : 71) รายงานของยูเนสโกเห็นว่า อาจารย์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพ ก้าวหน้า เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ (UNESCO. 1973 : 76 - 77) และจากการศึกษาของโคแกน (Cogan. 1975 : 135 - 139) พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมาก นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสูงสุดมากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้ นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำกิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น สมทวัช พิธิยานุวัฒน์ (2523 : 13) ได้เปรียบเทียบลักษณะและระดับปัญหาของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ที่ศึกษาด้วยวิธีต่างกันพบปัญหาที่สำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ อาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาไม่มีเวลาให้กับการเรียนการสอน และการวิจัยอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องปฏิบัติงานทั้งด้านการบริหารการวิจัย ตลอดจนการบริการชุมชน และยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกด้วย นอกจากนั้นจำนวนนิสิตมีมากเกินไปไม่เป็นที่ลัดส่วนตัวที่เหมาะสมกับอาจารย์ จึงทำให้อาจารย์บางท่านต้องรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของ

นักศึกษาหลายคน จนไม่สามารถแบ่งเวลาให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ทั่วถึง

จากการศึกษาของ ฮาร์ทเน็ตและเคทซ์ (Hartnett and Katz. 1977 : 664) พบว่า ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยในทัศนะของนักศึกษาส่วนใหญ่ถือว่ามีความสำคัญที่สุดต่อคุณภาพของประสบการณ์ของนักศึกษา และนักศึกษจำนวนมากระบุว่าได้รับความผิดหวังในประสบการณ์ที่ได้รับขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย วิจิตรสินศิริ (2521 : 2) ได้กล่าวว่า ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยได้ละเลยในการจัดสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา สมรรถนะ ความเป็นปราชญ์และความเป็นนักวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา เช่น ไม่ส่งเสริมสมรรถภาพในการคิดจินตนาการ ความคิดไตร่ตรอง ทักษะการสืบสวนสอบสวน ทักษะในการประสานงาน ความมั่นคงทางอารมณ์ แต่กลับไปบีบบังคับให้เชื่อมั่นเฉพาะ "กลุ่มความคิดเดียว" สร้างความโดดเดี่ยว ความกังวลใจ ความสับสนในบทบาท และความรู้สึกไม่อบอุ่นใจ เป็นคนต่างถิ่น ในขณะที่มหาวิทยาลัยมีข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่ตนรับเข้ามา แต่นิสิตนักศึกษาเองกลับขาดข้อมูลความเข้าใจในบัณฑิตศึกษา ผลการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยจึงไม่เป็นที่น่าพอใจนัก อำไพ สุจริตกุล (2523 : 146) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตบัณฑิตศึกษากับอาจารย์โดยการให้คำแนะนำปรึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ระหว่างนิสิตศึกษากับอาจารย์ในฐานะผู้เสมอภาคกันในและนอกเวลาเรียนจะช่วยเพิ่มพูนคุณภาพของนิสิตนักศึกษาในด้านความคิด ความเป็นอิสระทางวิชาการ ตลอดจนความมั่นใจในภูมิปัญญาของตนเอง และจะเป็นพลังส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจแก่นักศึกษาในการก้าวขึ้นเป็นนักวิชาการชั้นสูง ซึ่งตรงกับ วิจิตรสินศิริ (2521 : 5) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างนิสิตศึกษากับอาจารย์จะนำไปสู่การสร้างอารมณ์มั่นคง มีเหตุผล วุฒิกาวะ สร้างสันติภาพและความก้าวหน้าในชุมชนได้

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสำคัญมากสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง ดังนั้นอาจารย์จะเป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอย่างเต็มที่

ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

บุคลิกภาพ หมายถึง การจัดระบบสิ่งต่าง ๆ ทางจิตใจขึ้นภายในตัวบุคคลเพื่อที่จะชี้ให้เห็นเอกลักษณ์ประจำตัวในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ (Allport. 1982 : 28) หรือหมายถึง ลักษณะนิสัยต่าง ๆ ที่ค่อนข้างถาวรรวมกันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งจะ เป็นสิ่งกำหนดให้บุคคลหนึ่งแตกต่างไปจากบุคคลอื่น (เจริญ โกมลุนย์. ม.ป.ป. : 173)

ลิปพมท์ เกตุทัต (2524 : 3) กล่าวว่า บัณฑิตคือ ผู้มีวิชาชีพระดับสูงพอที่จะประกอบสัมมาอาชีพ และส่งเสริมความก้าวหน้า มีปณิธานรอบรู้ในวิทยาการพอที่จะรู้ถึงคุณค่า สมบัติ และวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ พร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่จะนำไปเป็นหลักให้รู้จักคิด วิเคราะห์ ใฝ่ใจหาความรู้ใหม่ ๆ และพร้อมที่จะเผชิญ และนำสังคมในอนาคต ซึ่งเท่าที่กล่าวมานี้ ลิปพมท์ เกตุทัต กล่าวว่า เป็นคุณสมบัติอย่างน้อยที่สุดที่บัณฑิตและมหาบัณฑิตพึงมี และมหาบัณฑิต ยังควรมีความรัก และนิยมในการแสวงหาปัญญาความรู้ มีความคงแก่เรียน ความเป็นปราชญ์ การคิดสร้างสรรค์ และการมีจินตนาการ อำไพ สุจริตกุล (2523 : 143) ได้กล่าวถึง ลักษณะเฉพาะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า จะต้องเน้นในด้านความเป็นนักคิด นักค้น และ นักวิจัยเป็นสำคัญ เพราะการเรียนในระดับนี้มิได้มุ่งแต่ความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายหรือสาธิต จากอาจารย์เท่านั้น แต่นักศึกษาจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เทคนิคและกลวิธี ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง แก้วดา คณะวรรณ (2530 : 4) ได้กล่าวว่า อาจารย์จะเป็นผู้พัฒนา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยการกระตุ้นและสร้างความรู้สึกลึกซึ้งใฝ่รู้ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา ทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ ที่อาจารย์นำมาเสนอมิใช่เน้นเฉพาะสาระสำคัญเหมือนปริญญาตรี แต่จะต้อง สอนให้นักศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีหนึ่ง ๆ จากหลายกรณีที่แตกต่างกัน จากบริบทแวดล้อมที่ต่างกัน บทบาทของอาจารย์และนักศึกษาจึงเปลี่ยนไปจากระดับปริญญาตรี นั่นคือ นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น ต้องฝึกคิด ฝึกโต้แย้งกับทฤษฎีที่มีผู้นำเสนอ ได้แย้งแม้แต่ความคิดของ อาจารย์ อาจารย์เปลี่ยนมาเป็นผู้ฟัง ผู้คอยแนะนำ ทำให้การเรียนการสอนเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามากยิ่งขึ้น

ชุมพล สุรินทร์บุรณ์ (2523 : 148 - 149) ได้ให้ความเห็นว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ และมีความสามารถในการใช้ภาษา กล่าวคือ ในด้านการวิเคราะห์จะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสนใจในการถกเถียงปัญหาต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็น

รู้จักใช้สมองค้นหาเหตุผลเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ส่วนในด้านความสามารถในการใช้ภาษา คือ การใช้ภาษาเพื่อการพูด การเขียน การสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม สุนทร อมรวิวัฒน์ (2530 : 17) ได้กล่าว เนื่องในการประชุมเทคโนโลยีใหม่ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า สถาบันอุดมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต นั้น จะต้องแสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีคุณสมบัติของนักวิชาการ 7 ประการ คือ

1. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องรู้จัก รู้รอบ
2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องรู้จักค้นคว้า และคิดวิเคราะห์
3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องรู้ซึ่งและสามารถแสดงออกให้ปรากฏ
4. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องสามารถนำหลักวิชาไปประยุกต์ใช้ได้
5. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีความนับไวและคล่องตัว
6. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องไม่ยึดติดยึดตา
7. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีคุณธรรมของนักวิชาการ

การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านบุคลิกภาพของนักศึกษามีความสำคัญในการที่จะ พัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักวิชาการ นักคิด นักวิจัยที่สะอาดแสวงหา ความรู้ใหม่อยู่เสมอ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และ มีความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อสื่อความคิดได้เป็นอย่างดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) และได้ดำเนินการตามลำดับสาระ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 26 คน อาจารย์จำนวน 38 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2533 จำนวน 371 คน รวม 435 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ประจำปีการศึกษา 2533 จำนวน 26 คน จากประชากร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างเจาะจงเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานและตัดสินใจในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ ประจำปีการศึกษา 2533 จำนวน 30 คน จากประชากร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2533 จำนวน 157 คน จากประชากร จำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 คน จากประชากรจำนวน 435 คน คิดเป็นร้อยละ 48.96 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหาร	26	26	100.00
อาจารย์	38	30	78.94
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	371	157	42.31
รวม	435	213	48.96

✓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2528 : 136 - 143) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และชูศรี วงศ์รัตนะ (2528 : 155 - 159) ไพศาล หวังพานิช (2523 : 85 - 112) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาข้อความในแบบสอบถาม สภานวตลอมทางวิชาการของ ผดุง พรหมมูล (2525 : ภาคผนวก ก) และสงวน สทวงษ์ (2526 : ภาคผนวก ก)
3. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร ผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ สภานวตลอมทางวิชาการ และการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จากรายงานประจำปีของ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คู่มือการศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รายงานการสัมมนาของสมาคม สถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การสัมมนาบัณฑิตศึกษาใน วารสารรวมคำแหง และรายงานการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ
4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภานวตลอมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) มีระดับความสำคัญ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 78 ข้อ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา จำนวน 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ลีนลิริ และอาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรง ในด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา

5. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. อีรุณี บุญโยสม รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ลิกขานันท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ทิมทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร เขียววิมล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพล เมธิกุล เพื่อตรวจแก้สำนวนของข้อคำถามในแบบสอบถามให้ชัดเจน และตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอ กรรมการผู้ควบคุมปริญญาพันธ์ให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง ได้ข้อคำถาม 78 ข้อ แล้วนำไปใช้ทดลองใช้ (Try-out) กับอาจารย์ จำนวน 8 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 32 คน ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการ วิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของ แบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้ t-test วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185) ซึ่งถือว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูง เอาไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบบสอบถามสำหรับการวิจัยทั้งหมด 68 ข้อ (ภาคผนวก ข)

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.95 (ภาคผนวก ข)

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงและตามที่คาดหวัง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

ตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้ง 5 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลวิจัยมาประกอบในการอภิปรายผล

การให้คะแนนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนน้ำหนักของตัวเลือกตั้งแต่ 1 ถึง 5 ซึ่งมีความหมายดังนี้

- | | | |
|---------|---------|---|
| คะแนน 1 | หมายถึง | ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด |
| คะแนน 2 | หมายถึง | ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย |
| คะแนน 3 | หมายถึง | ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนน 4 | หมายถึง | ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก |
| คะแนน 5 | หมายถึง | ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด |

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย
3. คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ เป็นจริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง

4. คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่แท้จริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก

5. คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่แท้จริงหรือตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำไปขออนุญาตจากอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามไปดำเนินการแจกกับผู้บริหาร จำนวน 26 คน อาจารย์ จำนวน 30 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 157 คน รวม 213 ฉบับ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2534 และนับเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยไปดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้วยตนเอง วันที่ 4 มีนาคม 2534 ได้รับคืนและสมบูรณ์ทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เลือกแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ไว้ใช้ในการวิจัย จำนวน 213 ฉบับ โดยจำแนกตามสถานภาพ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปได้รับคืนและสมบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	เก็บแบบสอบถามได้	ร้อยละ
ผู้บริหาร	28	28	100
อาจารย์	30	30	100
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	157	157	100

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา คือ สถานภาพ แบ่งเป็น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส-เอ็กซ์ (Statistical Package for Social Sciences-Version X) ในการหาคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที-เทสต์ ค่าเอฟ-เทสต์ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

4. นำแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจจัดกลุ่มของคำตอบ เสนอค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ด้านคุณภาพของนักศึกษา และเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายไว้ในภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตามความมุ่งหมายข้อ 1 ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระ

จอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการคำนวณหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ตามความมุ่งหมายข้อ 2 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา โดยแยกพิจารณา ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 1 โดยใช้ ที-เทสต์ (t-test)

2.2 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 2 โดยใช้ ที-เทสต์ (t-test)

2.3 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 3 โดยใช้ ที-เทสต์ (t-test)

2.4 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบ

2.10 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 10 โดยใช้ เอฟ-เทสต์ (F-test) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

2.11 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 11 โดยใช้ เอฟ-เทสต์ (F-test) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1: หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของสภาพแวดล้อมทางวิชาการเป็นรายด้าน ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 49)

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสภาพแวดล้อมทางวิชาการเป็นรายด้าน ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 68))

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - coefficient) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\Sigma S^2_1}{S^2_0} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	S^2_0	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	ΣS^2_1	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

(Cronbach. 1971 : 161)

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่ คาดหวัง และหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	S^2_H	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
	S^2_L	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนในกลุ่มต่ำ

(Edward. 1957 : 152)

5. การเปรียบเทียบทักษะของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงและตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ตามตัวแปรผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

เมื่อพบว่าผลการเปรียบเทียบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

$$S = \sqrt{(K-1)F_{(\alpha; df_1, df_2)}} \sqrt{MS_E \left[\sum_{j=1}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ S	แทน	ค่าวิกฤตของ Scheffe'
K	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน
$F_{(\alpha; df_1, df_2)}$	แทน	เปิดค่า F ในตารางการแจกแจงของค่า F ที่ α มีค่า .05 หรือ ที่ .01 และ df_1 คือค่า df_B ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียวหรือ df_C หรือ df_R ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง ในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ df_W หรือ df_E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง
MS_E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
C_j	แทน	สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1...
n_j	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 119)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ตอนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ตอนที่ 1 การเสนอคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ดังแสดงในตาราง 3 - 14

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะตามที่ เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.37	0.43	2.97	0.67	3.28	0.61
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.35	0.56	3.12	0.57	3.31	0.61
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.45	0.61	2.52	0.57	2.56	0.61
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา.....	2.77	0.58	2.63	0.51	2.59	0.61
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.06	0.61	2.92	0.51	3.29	0.59
รวม		2.96	0.49	2.85	0.47	3.02	0.53

จากตาราง 3 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.61) ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	ทัศนะตามที่ เป็นจริง ของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน.....	3.53	0.58	3.30	0.98	3.38	0.78
2.	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรือ อุตสาหกรรม.....	3.50	0.81	3.13	0.86	3.52	0.83
3.	หลักสูตรมุ่งยกระดับมาตรฐานทางวิชาการ และวิชาชีพทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.69	0.73	3.33	0.95	3.54	0.86
4.	หลักสูตรมุ่งพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นนักวิชาการและวิชาชีพเฉพาะสาขา....	3.65	0.62	3.06	1.04	3.46	0.97
5.	หลักสูตรการเรียนการสอนเน้นกระบวนการ พัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นนักวิจัย ในสาขาวิชาเฉพาะ.....	3.26	0.72	2.73	1.11	3.24	0.97
6.	หลักสูตรมุ่งสร้างและพัฒนานักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรม และ จรรยาบรรณทางวิชาชีพควบคู่กันไป.....	3.11	0.86	2.50	1.10	3.21	1.06

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	ทัศนะตามที่เห็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 28)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.	2.76	0.81	2.73	0.86	2.58	1.06
8.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกทันต่อความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.00	0.69	2.60	0.96	2.78	0.92
9.	หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม	3.61	0.75	2.90	0.92	3.50	0.89
10.	เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย.....	3.23	0.71	2.76	0.93	3.23	0.87
11.	เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.50	0.81	3.33	0.66	3.56	0.88
12.	ความลึกของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	3.65	0.62	3.26	0.82	3.38	0.88
รวม		3.37	0.43	2.97	0.67	3.28	0.61

จากตาราง 4 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 1 “หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน” ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.58) ข้อที่ 2 “หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา” ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.81) ข้อที่ 3 “หลักสูตรมุ่งยกระดับมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรือ อุตสาหกรรม” ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.73) ข้อที่ 4 “หลักสูตรมุ่งพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นนักวิชาการและวิชาชีพเฉพาะสาขา” ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.62) ข้อที่ 9 “หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ เทคนิคและอาชีวศึกษาหรืออุตสาหกรรม” ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.75) ข้อที่ 11 “เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้กับการประกอบอาชีพด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาหรืออุตสาหกรรม” ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.81) และข้อที่ 12 “ความลึกของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.62) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 2 “หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาหรืออุตสาหกรรม” ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.83) ข้อที่ 3 “หลักสูตรมุ่งยกระดับมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรือ อุตสาหกรรม” ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.86) ข้อที่ 9 “หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม" ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.89) และข้อที่ 11 "เนื้อหาทฤษฎีวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม" ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.88) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13.	อาจารย์ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละวิชาที่รับผิดชอบให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใจตรงกัน.....	3.26	0.82	3.36	0.80	3.41	0.87
14.	อาจารย์สอนเนื้อหาทฤษฎีวิชาลึกเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	3.69	0.61	3.30	0.65	3.42	0.87
15.	อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทักษะจากการลงมือปฏิบัติจริง.....	3.46	1.10	3.13	1.10	3.33	1.17

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทักษะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
16.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำประสบการณ์ไป ประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ...	3.69	0.67	3.16	0.95	3.63	0.86
17.	อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิด แรงจูงใจที่จะติดตามความก้าวหน้าทาง วิทยาการขั้นสูง.....	3.57	0.75	3.40	0.72	3.56	0.85
18.	อาจารย์ใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่น ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศอ้างอิงในการเรียนการสอน...	3.65	0.68	3.53	0.93	3.65	0.83
19.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับประสบการณ์ ที่มีคุณค่าอย่างเต็มที่จากอาจารย์.....	3.30	0.92	3.13	0.81	3.36	0.87
20.	วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัยมีประสิทธิภาพที่จะใช้ประกอบ การเรียนการสอน.....	2.96	0.95	2.83	0.74	2.84	0.95
21.	งานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาทำ ต้องอาศัยทักษะในการเสนอ สาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์.....	3.69	0.61	3.40	0.67	3.67	0.76

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทัศนะตามที่เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
22.	วิทยากรพิเศษจากหน่วยงานภายนอกให้						
	ความรู้เพิ่มเติมที่มีคุณค่าในวิชาที่เรียน.....	3.76	0.76	2.93	0.98	3.22	1.10
23.	อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับ						
	บัณฑิตศึกษาค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง.....	3.76	0.71	3.56	1.07	3.91	0.76
24.	อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้า						
	ร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน.	2.00	0.80	2.20	0.84	2.19	1.04
25.	อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการเผยแพร่						
	เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ.....	2.73	0.87	2.66	0.92	2.91	1.01
รวม		3.35	0.56	3.12	0.57	3.31	0.61

จากตาราง 5 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านการจัดการ
เรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 14 "อาจารย์สอนเนื้อหา
รายวิชาหลักเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.61) ข้อที่

16 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ" ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.67) ข้อที่ 17 "อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิดแรงจูงใจที่จะติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการขั้นสูง" ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.75) ข้อที่ 18 "อาจารย์ใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่น ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศอ้างอิงในการเรียนการสอน" ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.68) ข้อที่ 21 "งานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำต้องอาศัยทักษะในการเสนอสาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์" ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.61) ข้อที่ 22 "วิทยากรพิเศษจากหน่วยงานภายนอกให้ความรู้เพิ่มเติมที่มีคุณค่าในวิชาที่เรียน" ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.76) ข้อที่ 23 "อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.71) และข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่ 24 "อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน" ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = 0.80) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 18 "อาจารย์ใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่น ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศอ้างอิงในการเรียนการสอน" ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.93) ข้อที่ 23 "อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.07) และข้อที่อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่ 24 "อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน" ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.84) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 16

“นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.86) ข้อที่ 17 “อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิดแรงจูงใจที่จะติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการขั้นสูง” ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.85) ข้อที่ 18 “อาจารย์ใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่นๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศอ้างอิงในการเรียนการสอน” ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.83) ข้อที่ 21 “งานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำต้องอาศัยทักษะในการเสนอสาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์” ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76) ข้อที่ 23 “อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ด้วยตนเอง” ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.76) และข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่ 24 “อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน” ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 1.04) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
26.	หอสมุดกลางมีแนวโน้มให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาศึกษา ค้นคว้า วิจัยในหอสมุดกลาง.....	2.73	1.04	2.96	0.96	2.84	0.94
27.	หอสมุดกลางจัดห้องค้นคว้า วิจัยไว้บริการเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	2.65	0.79	2.73	1.01	2.79	0.86
28.	หอสมุดกลางมีตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทันสมัยเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า วิจัย.....	2.65	0.79	2.73	1.01	2.79	0.86
29.	หอสมุดกลางเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอรายชื่อตำรา วารสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาสั่งซื้อ...	2.57	1.13	2.63	1.27	2.70	1.13

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
30.	หอสมุดกลางได้จัดส่งรายชื่อตำรา วารสาร ทางวิชาการและวิชาชีพใหม่ ๆ ให้อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	3.03	1.28	2.80	1.18	2.30	1.16
31.	หอสมุดกลางช่วยอำนวยความสะดวกในการ จัดบริการยืมตำรา วารสาร เอกสารทาง วิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยระหว่าง ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ.....	3.03	0.91	2.86	1.22	2.77	1.00
32.	ห้องสมุดคณะมีตำรา วารสาร เอกสารทาง วิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่าง ประเทศในสาขาวิชาชีพที่สอนเพียงพอต่อ ความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา.....	2.30	0.83	2.40	0.93	2.59	0.86
33.	ห้องสมุดคณะจัดหาตำรา วารสาร เอกสาร ทางวิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยที่มี คุณภาพไว้บริการ.....	2.38	1.02	2.66	0.88	2.71	0.89
34.	สำนักคอมพิวเตอร์ให้บริการด้านประมวลผล ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนที่ สะดวกรวดเร็ว.....	2.34	0.97	2.56	0.72	2.48	0.84

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่ เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
35.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอิสระเสรีในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เทียบเท่ากับอาจารย์.....	2.46	0.85	2.30	0.95	2.41	1.00
36.	ภาควิชา มีการจัดสถานที่ทำงานเฉพาะสำหรับ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทำงานหรือพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน.....	2.30	1.05	2.50	1.30	2.38	1.09
37.	บัณฑิตวิทยาลัย มีการจัดหาแหล่ง เงินทุนจาก หน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุน การศึกษาให้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา....	1.92	0.74	2.13	0.81	2.19	.090
38.	สถาบัน ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อ เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษา.....	1.73	0.72	2.03	0.76	2.19	0.87
39.	สถาบัน มีการจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทาง ด้านเทคนิคและอาชีพศึกษา ศึกษา หรือ อุตสาหกรรม.....	1.84	0.73	2.00	0.87	2.62	0.90
40.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้รับความสะดวก รวดเร็วในการลงทะเบียนเรียนจาก เจ้าหน้าที่ของกองบริการการศึกษา.....	2.92	1.01	3.06	0.78	3.61	0.89

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 28)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
41.	สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสุขภาพประจำปี.....	2.50	1.36	2.10	1.09	1.96	0.98
42.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนามหรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่างๆ	2.38	1.06	2.16	0.83	2.26	0.95
รวม		2.45	0.61	2.52	0.57	2.56	0.61

จากตาราง 6 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 32 “ห้องสมุดคณะมีตำราวารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาวิชาชีพที่สอนเพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ($\bar{X} = 2.30$, S.D. =

0.83) ข้อที่ 33 "ห้องสมุดคณะจัดทำตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพไว้บริการ" ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 1.02) ข้อที่ 34 "สำนักคอมพิวเตอร์ให้บริการด้านประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนที่สะดวกรวดเร็ว" ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.97) ข้อที่ 35 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอิสระเสรีในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเทียบเท่ากับอาจารย์" ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.85) ข้อที่ 36 "ภาคีฯ มีการจัดสถานที่ทำงานเฉพาะสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทำงานหรือพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน" ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 1.05) ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 1.92$, S.D. = 0.74) ข้อที่ 38 "สถาบันให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.72) ข้อที่ 39 "สถาบันมีการจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม" ($\bar{X} = 1.84$, S.D. = 0.73) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกนอกสนาม หรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 1.06) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 32 "ห้องสมุดคณะจัดทำตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาวิชาชีพที่สอนเพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.93) ข้อที่ 35 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอิสระเสรีในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเทียบเท่ากับอาจารย์" ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.95) ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.81) ข้อที่ 38 "สถาบันให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.76) ข้อที่ 39 "สถาบันมีการจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม" ($\bar{X} =$

2.00, S.D. = 0.87) ข้อที่ 41 "สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบประจำปี" ($\bar{X}$ = 2.10, S.D. = 1.09) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะ เพื่อออกภาคสนามหรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X}$ = 2.16, S.D. = 0.83) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.56, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 40 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการลงทะเบียนเรียนจากเจ้าหน้าที่ของกองบริการการศึกษา" ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.61) และข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 30 "หอสมุดกลางได้จัดส่งรายชื่อตำรา วารสารทางวิชาการและวิชาชีพใหม่ ๆ ให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X}$ = 2.30, S.D. = 1.16) ข้อที่ 34 "สำนักคอมพิวเตอร์ให้บริการด้านประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนที่สะดวกรวดเร็ว" ($\bar{X}$ = 2.48, S.D. = 0.84) ข้อที่ 35 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอิสระเสรีในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัยเทียบเท่ากับอาจารย์" ($\bar{X}$ = 2.41, S.D. = 1.00) ข้อที่ 36 "ภาควิชามีการจัดสถานที่ทำงานเฉพาะสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทำงานหรือพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน" ($\bar{X}$ = 2.38, S.D. = 1.09) ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X}$ = 2.19, S.D. = 0.90) ข้อที่ 38 "สถาบันให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X}$ = 2.19, S.D. = 0.87) ข้อที่ 41 "สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบประจำปี" ($\bar{X}$ = 1.96, S.D. = 0.98) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะ เพื่อออกภาคสนามหรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X}$ = 2.26, S.D. = 0.95) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นรายข้อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทัศนะตามที่ เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
43.	อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความ ก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบเป็นระยะ ๆ....	3.46	0.76	3.30	0.79	3.43	0.84
44.	อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ.....	3.46	0.98	3.46	0.81	3.61	0.88
45.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์อย่างเต็มที่.....	3.46	0.85	3.33	0.80	3.44	0.91
46.	อาจารย์แนะนำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ รู้จักกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่นักศึกษา ให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	3.15	0.92	2.90	0.96	2.87	1.07
47.	อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ เขียนบทความทางวิชาการของสถาบันและ สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ.....	2.23	0.95	2.20	1.03	2.24	0.93

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทัศนะตามที่เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
48.	อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เสนอบทความเพื่อส่งเข้าร่วมประชุมทาง วิชาการ.....	2.30	0.83	2.30	0.98	2.20	0.91
49.	สถาบันนำบทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ของ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิมพ์ เผยแพร่.....	2.15	0.67	2.00	0.87	2.39	0.97
50.	อาจารย์ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาค้นคว้าโครงการแสดงผลงาน ทางวิชาการและวิชาชีพต่อสาธารณชน.....	2.57	1.17	2.10	0.99	2.61	1.07
51.	อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนา ทางวิชาการในระดับสถาบัน.....	2.34	1.01	2.03	0.92	2.52	1.12
52.	อาจารย์จัดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประยุกต์วิชาการไปใช้ในโครงการบริการ วิชาการแก่สังคมที่ได้รับอนุมัติให้จัด.....	2.53	0.90	2.43	0.81	2.59	0.97
53.	อาจารย์ให้ข้อคิดและเสนอแนะแนวทาง เลือกปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	3.57	0.90	3.40	0.89	3.33	0.97

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทัศนะตามที่เป็นจริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
54.	อาจารย์ติดตามให้คำปรึกษาในการทำ วิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ.....	3.38	0.69	3.13	0.86	3.20	0.85
55.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็น ผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ในเรื่องที่ทำการ ศึกษาค้นคว้า วิจัยโดยเฉพาะ.....	1.42	0.64	1.70	0.87	2.43	0.98
รวม		2.77	0.58	2.63	0.51	2.59	0.61

จากตาราง 7 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านความสัมพันธ์
ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.58)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 53
“อาจารย์ให้ข้อคิดและเสนอแนะแนวทาง เลือกปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาระดับบัณฑิต
ศึกษา” ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.90) และข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ใน
ระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 47 “อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เขียนบทความทางวิชาการ

ลงในวารสารวิชาการของสถาบันและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.95) ข้อ
ที่ 48 "อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอบทความเพื่อส่งเข้าร่วมประชุมทาง
วิชาการ" ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.83) ข้อที่ 49 "สถาบันนำบทความทางวิชาการที่ดีเด่นของ
อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิมพ์เผยแพร่" ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.67) ข้อที่ 51
"อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการใน
ระดับสถาบัน" ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 1.01) และข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่
ในระดับน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 55 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ใน
เรื่องที่ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยโดยเฉพาะ" ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.64) ส่วนข้ออื่น ๆ
ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ
ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 47 "อาจารย์
กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารวิชาการของสถาบัน
และสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ" ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.98) ข้อที่ 49 "สถาบันนำบทความทาง
วิชาการที่ดีเด่นของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิมพ์เผยแพร่" ($\bar{X} = 2.00$, S.D. =
0.87) ข้อที่ 50 "อาจารย์ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจัดนิทรรศการ
แสดงผลงานทางวิชาการและวิชาชีพต่อสาธารณชน" ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.99) ข้อที่ 51
"อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการใน
ระดับสถาบัน" ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.92) ข้อที่ 52 "อาจารย์จัดให้นักศึกษาระดับบัณฑิต
ศึกษาประยุกต์วิชาการไปใช้ในโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่ได้รับอนุมัติให้จัด" ($\bar{X} = 2.43$,
S.D. = 0.81) และข้อที่ 55 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์
ในเรื่องที่ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยโดยเฉพาะ" ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.87) ส่วนข้ออื่น ๆ
อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านความสัมพันธ์

ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 44 "อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ" ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.88) และข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 47 "อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารวิชาการของสถาบันและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ" ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.93) ข้อที่ 48 "อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอบทความเพื่อส่งเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ" ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.91) ข้อที่ 49 "สถาบันนำบทความทางวิชาการที่ดีเด่นของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิมพ์เผยแพร่" ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.97) และข้อที่ 55 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ในเรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยโดยเฉพาะ" ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.98) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
56.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำการเรียน แต่ละวิชาอย่างเป็นระบบไว้อย่างชัดเจน...	2.88	0.86	2.63	0.99	3.19	0.82
57.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมมือปรึกษา ปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์.....	2.73	0.82	2.43	0.85	2.80	1.01
58.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมกันจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน..	2.46	1.10	2.20	0.96	2.72	1.12
59.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถแสดงความคิด เห็นอย่างมีเหตุผลตรงตามหลักวิชา.....	2.28	0.75	3.00	0.98	3.36	0.92
60.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาติดตามดูงานการ แสดงผลงาน นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำมาประยุกต์ ใช้ในการเรียน.....	2.92	0.84	2.63	0.80	3.19	0.90
61.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดมความคิดเห็น เพื่อการแก้ปัญหา.....	3.03	0.91	2.80	0.80	3.29	0.94

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทัศนะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 28)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
62.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย.....	3.42	0.98	3.23	0.77	3.77	0.80
63.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แสดงความเป็นผู้นำในการสร้างผลงานที่มีคุณค่าแก่สังคม...	2.96	0.82	2.70	0.75	3.07	0.85
64.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสนทนากับอาจารย์ที่สุภาพเมื่อพบปะอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา	3.73	0.77	3.90	0.80	3.78	0.73
65.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่เพื่อนนักศึกษาที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด.....	3.46	0.70	3.36	0.66	3.40	0.84
66.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งมั่นศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองจนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานของสถาบัน.....	3.26	0.82	3.20	0.71	3.63	0.84
67.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอปัญหา เพื่อทำวิทยานิพนธ์ให้ทันกำหนดแผนงานของตน..	2.88	0.90	2.96	0.76	3.38	0.82

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทักษะตามที่แท้จริงของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
68.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาติดต่อนัดหมายกับ อาจารย์ เพื่อปรึกษาปัญหาการวิจัยอย่าง สม่ำเสมอ.....	2.73	0.87	2.93	0.82	3.14	0.91
รวม		3.06	0.61	2.92	0.51	3.29	0.59

จากตาราง 8 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 64 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สนทนาด้วยวาจาที่สุภาพเมื่อพบปะอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา" ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.77) และข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่ 58 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมกันจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน" ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 1.10) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ใน

ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 64 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสนทนากับอาจารย์ที่สุภาพเมื่อพบปะอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา” ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.80) และข้อที่อาจารย์ เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่ 57 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วม อภิปรายปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์” ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.85) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของ นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 62 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย” ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.80) ข้อที่ 64 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสนทนากับอาจารย์ที่สุภาพเมื่อพบปะอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา” ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.73) และข้อที่ 66 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งมั่นศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วย ตนเองจนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานของสถาบัน” ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.84) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.85	0.62	4.01	0.54	3.99	0.49
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.92	0.60	3.99	0.54	3.97	0.49
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	3.57	0.68	3.75	0.74	3.73	0.68
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา.....	3.59	0.64	3.74	0.62	3.71	0.55
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.70	0.59	3.92	0.64	3.91	0.52
รวม		3.71	0.58	3.87	0.57	3.85	0.48

จากตาราง 9 ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน.....	3.76	0.86	4.13	0.77	3.96	0.72
2.	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรือ อุตสาหกรรม.....	4.03	0.91	4.16	0.79	4.20	0.70
3.	หลักสูตรมุ่งยกระดับมาตรฐานทางวิชาการ และวิชาชีพทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.92	0.89	4.26	0.69	4.09	0.74
4.	หลักสูตรมุ่งพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นนักวิชาการและวิชาชีพเฉพาะสาขา....	3.84	0.73	3.93	0.90	3.96	0.81
5.	หลักสูตรการเรียนการสอนเน้นกระบวนการ พัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นนักวิจัย ในสาขาวิชาเฉพาะ.....	3.76	0.81	3.88	0.83	3.86	0.78
6.	หลักสูตรมุ่งสร้างและพัฒนาศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรม และ จรรยาบรรณทางวิชาชีพควบคู่กันไป.....	3.73	0.87	3.43	1.07	3.77	0.89

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	ทัศนะตามทิศทางของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.	3.53	0.76	4.00	0.74	3.87	0.74
8.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกทันต่อความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.88	0.86	3.93	0.64	3.93	0.77
9.	หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม	4.07	0.79	4.10	0.84	4.14	0.77
10.	เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย.....	3.76	0.81	4.13	0.68	4.06	0.74
11.	เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	3.92	0.79	4.20	0.76	4.14	0.70
12.	ความลึกของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	4.00	0.93	4.10	0.60	3.96	0.73
รวม		3.85	0.62	4.01	0.54	3.99	0.49

จากตาราง 10 ผู้บริหารคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

อาจารย์คณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์คณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 6 "หลักสูตรมุ่งสร้างและพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพควบคู่กันไป" ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.07) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์คณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13.	อาจารย์ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละวิชาที่รับผิดชอบให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใจตรงกัน.....	3.84	0.67	3.88	0.77	4.02	0.78
14.	อาจารย์สอนเนื้อหารายวิชาลึกเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	4.03	0.72	4.06	0.64	4.08	0.72
15.	อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทักษะจากการลงมือปฏิบัติจริง.....	3.76	0.99	3.76	0.93	3.91	0.85
16.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ...	4.03	0.72	4.06	0.69	4.18	0.71
17.	อาจารย์สอนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิดแรงจูงใจที่จะติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการขั้นสูง.....	3.96	0.82	4.13	0.68	4.13	0.72
18.	อาจารย์ใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่น ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศ และต่างประเทศอ้างอิงในการเรียนการสอน...	4.19	0.63	3.93	0.74	4.04	0.69

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ทักษะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับประสบการณ์ ที่มีคุณค่าอย่างเต็มที่จากอาจารย์.....	3.80	0.84	4.06	0.78	4.06	0.70
20.	วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัยมีประสิทธิภาพที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน.....	3.88	0.81	4.03	0.85	3.97	0.75
21.	งานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาทำ ต้องอาศัยทักษะในการเสนอ สาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์.....	4.11	0.71	4.03	0.66	4.00	0.72
22.	วิทยากรพิเศษจากหน่วยงานภายนอกให้ ความรู้เพิ่มเติมที่มีคุณค่าในวิชาที่เรียน.....	3.96	0.66	3.83	0.91	3.93	0.81
23.	อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง.....	4.30	0.73	4.23	0.85	4.17	0.63
24.	อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้า ร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน.....	3.53	0.98	3.76	0.81	3.38	0.92
25.	อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการเผยแพร่ เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ.....	3.61	0.89	4.06	0.82	3.80	0.72
รวม		3.92	0.60	3.99	0.54	3.97	0.49

จากตาราง 11 ผู้บริหารคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

อาจารย์คณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์คณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 24 "อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน" ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.92) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
26.	หอสมุดกลาง ให้นัก้าวให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาศึกษา ค้นคว้า วิจัยในหอสมุดกลาง.....	3.92	0.93	4.00	0.78	3.98	0.83
27.	หอสมุดกลางจัดห้องค้นคว้า วิจัยไว้บริการเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	3.65	0.84	4.06	0.90	3.96	0.81
28.	หอสมุดกลางมีตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทันสมัยเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า วิจัย.....	3.84	0.88	4.26	0.82	4.03	0.79
29.	หอสมุดกลางเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอรายชื่อตำรา วารสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาสั่งซื้อ..	3.53	1.02	3.76	0.97	3.75	0.93

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามทัศนคติของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
30.	หอสมุดกลางได้จัดส่งรายชื่อตำรา วารสาร ทางวิชาการและวิชาชีพใหม่ ๆ ให้อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	3.69	0.92	3.96	0.80	3.58	1.00
31.	หอสมุดกลางช่วยอำนวยความสะดวกในการ จัดบริการยืมตำรา วารสาร เอกสารทาง วิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยระหว่าง ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ.....	3.73	0.66	3.83	0.95	3.79	0.84
32.	ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ วารสาร เอกสารทาง วิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่าง ประเทศในสาขาวิชาชีพที่สอนเพียงพอต่อ ความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา.....	3.61	0.94	3.93	1.04	3.87	0.85
33.	ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ วารสาร เอกสาร ทางวิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยที่มี คุณภาพไว้บริการ.....	3.69	0.88	3.90	0.92	3.91	0.83
34.	สำนักคอมพิวเตอร์ให้บริการด้านประมวลผล ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนที่ สะดวกรวดเร็ว.....	3.76	0.58	3.60	0.85	3.67	0.81

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
35.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอิสระเสรีในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เทียบเท่ากับอาจารย์.....	3.53	0.90	3.53	1.00	3.68	0.92
36.	ภาควิชา มีการจัดสถานที่ทำงานเฉพาะสำหรับ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทำงานหรือพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน.....	3.53	0.64	3.83	0.95	3.75	0.97
37.	บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจาก หน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุน การศึกษาให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา...	3.34	0.93	3.43	1.00	3.45	0.99
38.	สถาบันให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษา.....	3.26	0.96	3.60	1.03	3.49	1.06
39.	สถาบันมีการจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทาง ด้านเทคนิคและอาชีพศึกษาศึกษา หรือ อุตสาหกรรม.....	3.26	0.87	3.86	1.13	3.86	0.89
40.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวก รวดเร็วในการลงทะเบียนเรียนจาก เจ้าหน้าที่ของกองบริการการศึกษา.....	3.53	0.81	3.60	0.81	4.00	0.71

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการบริการทางวิชาการ	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
41.	สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบสภาพประจำปี.....	3.34	0.89	3.36	3.36	0.89	1.01
42.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนามหรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่างๆ	3.42	0.75	3.30	0.87	3.38	0.99
รวม		3.57	0.68	3.75	0.74	3.73	0.68

จากตาราง 12 ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านการจัดการบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.93) ข้อที่ 38 "สถาบันให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วน

หนึ่งของการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.96) ข้อที่ 39 "สถาบันมีการจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม" ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.87) ข้อที่ 41 "สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบภาพประจำปี" ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.89) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนาม หรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.75) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.00) ข้อที่ 41 "สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบภาพประจำปี" ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.89) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนาม หรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.87) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 37 "บัณฑิตวิทยาลัยมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา" ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.06) ข้อที่ 41 "สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสอบภาพประจำปี" ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.01) และข้อที่ 42 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็ว

เร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนาม หรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการ อุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ" ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.99) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
43.	อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบเป็นระยะ ๆ....	4.00	0.69	3.80	0.84	3.86	0.68
44.	อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ.....	4.00	0.69	4.06	0.69	4.10	0.70
45.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์อย่างเต็มที่.....	3.96	0.59	4.16	0.69	4.12	0.71

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทัศนะตามความคิดเห็นของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
46.	อาจารย์แนะนำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ รู้จักกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่นักศึกษา ให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	3.76	0.65	3.83	0.83	3.87	0.77
47.	อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ เขียนบทความทางวิชาการของสถาบันและ สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ.....	3.53	0.90	3.63	0.76	3.33	0.82
48.	อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เสนอบทความเพื่อส่ง เข้าร่วมประชุมทาง วิชาการ.....	3.42	1.06	3.66	0.71	3.33	0.82
49.	สถาบันนำบทความทางวิชาการที่ดีเด่นของ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิมพ์ เผยแพร่.....	3.30	0.97	3.90	0.96	3.60	0.83
50.	อาจารย์ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษাজัดนิทรรศการแสดงผลงาน ทางวิชาการและวิชาชีพต่อสาธารณชน.....	3.42	0.98	3.60	1.00	3.50	0.84
51.	อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนา ทางวิชาการในระดับสถาบัน.....	3.15	0.92	3.46	1.07	3.43	0.87

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา	ทักษะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
52.	อาจารย์จัดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประยุกต์วิชาการไปใช้ในโครงการบริการ วิชาการแก่สังคมที่ได้รับอนุมัติให้จัด.....	3.053	0.97	3.73	0.82	3.43	0.87
53.	อาจารย์ให้ข้อคิดและเสนอแนะแนวทาง เลือกปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	4.00	0.80	3.80	0.76	4.14	0.78
54.	อาจารย์ติดตามให้คำปรึกษาในการทำ วิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ.....	3.80	0.84	3.76	0.77	4.09	0.73
55.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็น ผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ในเรื่องที่ทำการ ศึกษาค้นคว้า วิจัยโดยเฉพาะ.....	3.03	0.95	3.30	0.98	3.42	0.95
รวม		3.59	0.64	3.74	0.62	3.71	0.55

จากตาราง 13 ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ 43 "อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบเป็นระยะ ๆ" ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.69) ข้อที่ 44 "อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ" ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.69) ข้อที่ 45 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์อย่างเต็มที่" ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.59) ข้อที่ 46 "อาจารย์แนะนำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้รู้จักกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่นักศึกษาให้ความสนใจเป็นพิเศษ" ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.65) ข้อที่ 47 "อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารวิชาการของสถาบันและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ" ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.90) และข้อที่ 54 "อาจารย์ติดตามให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ" ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.84) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 51 "อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการในระดับสถาบัน" ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.81) และข้อที่ 55 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ในเรื่องที่ทำการศึกษา คำนคว้า วิจัยโดยเฉพาะ" ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.98) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ ข้อที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 47 "อาจารย์กระตุ้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารวิชาการของสถาบันและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ" ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.82) ข้อที่ 48 "อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอบทความเพื่อส่งเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ" ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.82) ข้อที่ 51 "อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการในระดับสถาบัน" ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.81) ข้อที่ 52 "อาจารย์จัดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประยุกต์วิชาการไปใช้ในโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่ได้รับอนุมัติให้จัด" ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.87) และข้อที่ 55 "นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนให้กับอาจารย์ในเรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้า วิจัยโดยเฉพาะ" ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.95) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
56.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำแผนการเรียน แต่ละวิชาอย่างเป็นระบบไว้อย่างชัดเจน...	3.69	0.83	3.66	0.60	3.82	0.69
57.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมอภิปราย ปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์.....	3.53	0.70	3.66	0.88	3.68	0.75
58.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมกันจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน...	3.23	1.03	3.46	1.00	3.59	0.83
59.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถแสดงความ คิดเห็นอย่างมีเหตุผลตรงตามหลักวิชา.....	3.84	0.73	3.93	0.82	3.95	0.77
60.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาติดตามดูงานการ แสดงผลงาน นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำมาประยุกต์ ใช้ในการเรียน.....	3.65	0.79	3.96	0.80	3.87	0.72
61.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดมความคิดเห็น เพื่อการแก้ปัญหา.....	3.69	0.78	3.93	0.90	3.92	0.81

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
62.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารับผิดชอบต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย.....	3.92	0.79	4.13	0.77	4.15	0.73
63.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แสดงความเป็น ผู้นำในการสร้างผลงานที่มีคุณค่าแก่สังคม...	3.69	0.67	4.06	0.78	3.80	0.77
64.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสนทนากับอาจารย์ ที่สุภาพเมื่อพบปะอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา	3.96	0.66	4.00	0.69	4.04	0.72
65.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้คำแนะนำและ คำปรึกษาแก่เพื่อนนักศึกษาที่มีปัญหาอย่าง ใกล้ชิด.....	3.57	0.70	3.90	0.75	3.93	0.69
66.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งมั่นศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองจนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐาน ของสถาบัน.....	3.88	0.71	4.20	0.76	4.10	0.74
67.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเสนอปัญหา เพื่อ ทำวิทยานิพนธ์ให้ทันกำหนดแผนงานของตน..	3.73	0.77	4.10	0.71	4.03	0.74

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา	ทัศนะตามที่คาดหวังของ					
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
68.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาติดต่อนัดหมายกับ อาจารย์ เพื่อปรึกษาปัญหาการวิจัยอย่าง สม่ำเสมอ.....	3.69	0.73	4.03	0.61	3.95	0.75
รวม		3.70	0.59	3.92	0.64	3.91	0.52

จากตาราง 14 ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 58 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมกันจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน” ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.03) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 58 “นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมกันจัดประชุม

สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน" ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.00) ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์คาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ดังแสดงใน
ตาราง 15 - 27

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
เหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะของผู้บริหาร				t
		ตามที่ เป็นจริง (N = 26)		ตามที่คาดหวัง (N = 26)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.37	0.43	3.85	0.62	-3.18*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.35	0.56	3.95	0.60	-3.57*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.45	0.61	3.57	0.68	-6.18*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.77	0.58	3.59	0.64	-4.77*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.06	0.61	3.70	0.59	-3.77*
รวม		2.96	0.49	3.71	0.58	-5.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะของอาจารย์				t
		ตามที่ เป็นจริง (N = 30)		ตามที่คาดหวัง (N = 30)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	2.97	0.67	4.01	0.54	-6.64*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.12	0.57	3.98	0.54	-5.98*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.51	0.57	3.75	0.74	-7.19*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.63	0.51	3.74	0.62	-7.55*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	2.92	0.51	3.92	0.64	-6.67*
รวม		2.81	0.46	3.87	0.57	-7.88*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะของนักศึกษา				t
		ตามที่เป็นจริง (N = 157)		ตามที่คาดหวัง (N = 157)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.28	0.61	3.99	0.49	-11.18*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.31	0.61	3.97	0.49	-10.51*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.56	0.61	3.73	0.68	-16.01*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.59	0.61	3.40	0.52	-12.52*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.29	0.59	3.91	0.52	-9.87*
รวม		3.02	0.53	3.85	0.48	-14.53*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ตนเป็นจริงกับตามที่คาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะของ				t
		ผู้บริหาร ตามที่เป็นอย่างจริง (N = 26)		อาจารย์ ตามที่คาดหวัง (N = 30)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.37	0.43	4.01	0.54	-4.88*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.35	0.56	3.98	0.54	-4.29*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.45	0.61	3.75	0.74	-7.14*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา.....	2.77	0.58	3.74	0.62	-6.02*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.06	0.61	3.92	0.64	-5.10*
รวม		2.96	0.49	3.87	0.57	-6.36*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง กับที่อาจารย์คาดหวัง
รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร
กับอาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทักษะของ				t
		ผู้บริหาร ตามที่เป็นจริง (N = 26)		นักศึกษา ตามที่คาดหวัง (N = 157)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.37	0.43	3.99	0.49	-6.59*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.35	0.56	3.97	0.49	-5.36*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.45	0.61	3.73	0.68	-9.65*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.77	0.58	3.71	0.55	-7.64*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.06	0.61	3.91	0.52	-6.63*
รวม		2.96	0.49	3.85	0.48	-8.48*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง กับที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะของ				t
		อาจารย์ ตามที่เป็นอย่างจริง (N = 30)		ผู้บริหาร ตามที่คาดหวัง (N = 26)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	2.97	0.67	3.85	0.62	-5.09*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.12	0.57	3.92	0.60	-5.09*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.51	0.57	3.57	0.68	-6.18*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.63	0.51	3.59	0.64	-6.06*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	2.92	0.51	3.70	0.59	-5.19*
รวม		2.81	0.46	3.71	0.58	-6.35*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง กับที่ผู้บริหารคาด
หวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
อาจารย์กับผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทักษะของ				t
		อาจารย์ ตามที่เป็นจริง (N = 30)		นักศึกษา ตามที่คาดหวัง (N = 157)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	2.97	0.67	3.99	0.49	-7.99*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.12	0.57	3.97	0.49	-7.66*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.51	0.57	3.73	0.68	-10.30*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.63	0.51	3.71	0.55	-10.45*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	2.92	0.51	3.91	0.52	-9.65*
รวม		2.81	0.46	3.85	0.48	-7.76*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง กับที่นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาคาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน อาจารย์กับนักศึกษาระดับศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทักษะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทักษะของ				t
		นักศึกษา		ผู้บริหาร		
		ตามที่ เป็นจริง		ตามที่คาดหวัง		
		(N = 157)		(N = 26)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.28	0.61	3.85	0.62	-4.30*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.31	0.61	3.92	0.60	-4.76*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.56	0.61	3.57	0.68	-7.05*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.84	0.65	3.59	0.64	-5.48*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.29	0.59	3.70	0.59	-3.25*
รวม		3.02	0.53	3.71	0.58	-5.69*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับ
ที่ผู้บริหารคาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับทักษะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวังเป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทักษะของ				t
		นักศึกษา ตามที่ เป็นจริง (N = 157)		อาจารย์ ตามที่คาดหวัง (N = 30)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.28	0.61	4.01	0.54	-6.60*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.31	0.61	3.98	0.54	-6.02*
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.56	0.61	3.75	0.74	-8.22*
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์ กับนักศึกษา.....	2.84	0.65	3.74	0.62	-7.26*
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.29	0.59	3.92	0.64	-5.02*
รวม		3.02	0.53	3.87	0.57	-7.55*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับที่ อาจารย์คาดหวัง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะตามที่แท้จริงของ						F
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.37	0.43	2.97	0.67	3.28	0.61	3.97*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.35	0.56	3.12	0.57	3.31	0.61	1.42
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	2.45	0.61	2.52	0.57	2.56	0.61	0.39
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา.....	2.77	0.58	2.63	0.51	2.59	0.61	1.34
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.06	0.61	2.92	0.51	3.29	0.59	5.86*
รวม		2.96	0.49	2.85	0.47	3.02	0.53	2.13

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ด้านหลักสูตร และด้านบุคลิภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทักษะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านหลักสูตร และด้านบุคลิภาพของนักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึงทำการทดสอบโดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงในตาราง 25 - 26

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านหลักสูตร

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	ทัศนะตามที่เป็นจริงของ			
	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		3.37	2.97	3.28
ผู้บริหาร	3.37	-	0.40*	0.09
อาจารย์	2.97	-	-	0.31*
นักศึกษา	3.28	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ผู้บริหารกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

สภาพภาพของกลุ่มตัวอย่าง	ทัศนะตามที่เป็นจริงของ			
	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		3.37	2.97	3.28
ผู้บริหาร	3.06	-	0.14	0.23
อาจารย์	2.92	-	-	0.37*
นักศึกษา	3.29	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 อาจารย์กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทาง วิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ผู้บริหารกับอาจารย์ และผู้บริหารกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทาง วิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ทัศนะตามที่คาดหวังของ						F
		ผู้บริหาร (N = 26)		อาจารย์ (N = 30)		นักศึกษา (N = 157)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านหลักสูตร.....	3.85	0.62	4.01	0.54	3.99	0.49	0.93
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.95	0.60	3.98	0.57	3.97	0.61	1.42
3.	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	3.57	0.68	3.75	0.74	3.73	0.68	0.11
4.	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา.....	3.59	0.64	3.74	0.62	3.40	0.52	0.59
5.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	3.70	0.59	3.92	0.64	3.91	0.52	1.74
รวม		3.71	0.58	3.87	0.57	3.85	0.48	0.92

จากตาราง 27 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 28 คน จากประชากร จำนวน 28 คน อาจารย์ จำนวน 30 คน จากประชากร จำนวน 38 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 157 คน จากประชากร จำนวน 371 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 คน จากประชากร จำนวน 435 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 68 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.95 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 213 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส-เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences-Version X) ดังนี้

1.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ t-test F-test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัย ได้นำเสนอ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 มีดังนี้

1.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย

1.2 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ตามความมุ่งหมายข้อ 2 และสมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

2.1 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

2.2 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

2.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

2.4 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับที่อาจารย์คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4

2.5 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5

2.6 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับที่ผู้บริหารคาดหวัง เป็น

รายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 6

2.7 อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7

2.8 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับที่ผู้บริหาร คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 8

2.9 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับที่อาจารย์ คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 9

2.10 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง รวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 10 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตรและด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมากกว่าอาจารย์ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตรและด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับมากกว่าอาจารย์ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.11 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 11

อภิปรายผล

1. การศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงและตามที่คาดหวัง ผู้วิจัยได้นำเสนอดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับลักษณะสภาพแวดล้อมด้านการจัดการบริการทางวิชาการนั้น กลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ส่วนกลุ่มผู้บริหารเห็นว่า อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านการจัดการบริการทางวิชาการของสถาบันนั้น ครอบคลุมถึงการจัดการบริการของห้องสมุด สำนักคอมพิวเตอร์ การจัดการบริการเครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน ทุนการศึกษา การลงทะเบียนเรียน และการตรวจสอบสุขภาพอนามัย ซึ่งผู้บริหารมีความต้องการที่จะจัดการให้เพียงพอและตรงกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาให้มากที่สุด แต่การจัดการบริการด้านตำรา วารสาร ผลงานวิจัย เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับคณะ การให้บริการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ การจัดสถานที่ทำงานเฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อเป็นทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัย การจัดการบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านเทคนิคและอาชีพศึกษาหรืออุตสาหกรรม และการจัดการบริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนามหรือทำงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหารยังไม่อาจจัดการให้เพียงพอและทั่วถึงได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด ผู้บริหารจำเป็นต้องนำเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจัดการบริการทางวิชาการให้ครอบคลุมทุกด้านของสถาบัน ไม่สามารถนำไปจัดการบริการด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง นอกจากนั้นผลการ

วิจัยยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) เรื่องปัจจัยคัดสรร ที่เกี่ยวข้องกับการบัณฑิตศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 651 คน ที่พบว่า ในด้านการบริการ ทางวิชาการยังขาดหนังสือ ตำรา วารสาร และเอกสารที่ต้องใช้อีกมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษายังอยู่ในสังกัดของรัฐบาลซึ่งทำให้งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด และถึงแม้ว่า สถาบันจะสามารถเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาเข้าเป็นเงินรายได้ของสถาบันก็ยังไม่เพียงพอ เพราะเงินรายได้จำนวนนี้ยังต้องจัดสรรไปให้กับหน่วยงานที่ไม่ได้มีหน้าที่จัดการศึกษา โดยตรง แต่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้บริการทางวิชาการของสถาบัน อนึ่งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเป็นสถาบันที่ทำการสอนนักศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จนถึงระดับปริญญาโท จึงทำให้ไม่สามารถที่จะเน้นการจัดบริการทางวิชาการแก่นักศึกษาระดับใด ระดับหนึ่งโดยเฉพาะ และอีกประการหนึ่งก็คือบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการอาจจะน้อยเกินไป หรือบุคลากรที่มีอยู่อาจจะไม่มีประสิทธิภาพก็เป็นได้ ผู้บริหารจึงเห็นว่าลักษณะ สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.2 จากผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านที่พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มคาดหวังให้ ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม แม้จะมีสถานภาพที่แตกต่างกัน แต่ทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเหมือนกัน ย่อมมีความรัก ความผูกพันในสถาบันเท่าเทียมกัน ต่างมุ่งมันจะให้สถาบันมีชื่อเสียงเด่นดัง และจากการที่ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่แท้จริง รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง จึงต้องการให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันดีขึ้น จึงคาดหวังอยู่ในระดับมาก เพราะตามหลักจิตวิทยาแล้วมนุษย์มักจะคาดหวังในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ทำให้ทั้ง 3 กลุ่มมีความคาดหวังมากในเรื่องต่อไปนี้ คือ ต้องการให้สถาบันจัดหลักสูตรที่มีเนื้อหาทางวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้ทันกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีพศึกษา หรืออุตสาหกรรม เพราะหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญในการชี้นำแนว

ทางการจัดการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายหลายระดับ เช่น อาจารย์ นักศึกษา และ
 นักบริหารการศึกษา (ชมพันธุ์ ภูษธร ณ อยู่ธยา. 2530 : 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน
 อาจารย์ควรใช้ตำรา วารสารและเอกสารอื่น ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและ
 ต่างประเทศ สอนเนื้อหาวิชาที่ลึกเหมาะสมจนทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิดแรงจูงใจ
 ที่จะติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการชั้นสูง โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองจนสามารถ
 นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยในทำนองนี้ได้มีผลงานวิจัยของ สุนีย์
 ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) ที่พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น นิสิตนักศึกษาต้องการ
 ให้อาจารย์ผู้สอนปรับปรุงตนเองและวิธีการสอน จึงเห็นควรมีการประเมินผลการสอนของอาจารย์
 และควรมีการพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับวิธีการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการจัดบริการทาง
 วิชาการ ทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการให้หอสมุดกลางและห้องสมุดคณะจัดหาตำรา วารสาร
 เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ และวัสดุ
 อุปกรณ์ เครื่องมือไว้ให้บริการในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และการให้บริการด้านประมวลผล
 ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนของสำนักคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการจัดหาแหล่งเงินทุน
 จากหน่วยงานภายนอกเพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการทำวิจัยสำหรับการศึกษา
 ในระดับบัณฑิตศึกษา จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ พร้อมทั้งเครื่องมือ
 ให้สอดคล้องตามหลักสูตรที่เปิดสอน โดยเฉพาะห้องสมุดต้องมีตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
 ข้องกับวิชาที่เปิดสอนจำนวนเพียงพอ หนังสือก็ต้องมีคุณภาพดีเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า
 อ้างอิงได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยของ ชื่นจิต ชุมพรหม (2513 : 40 - 54) และวรรณวิมล
 ทิพย์ชุน (2529 : 125) ที่พบว่าด้านการจัดบริการทางวิชาการนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดหา
 จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ทันสมัย ห้องเรียน ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ
 รวมทั้งห้องสมุดจะต้องมีตำรา เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพให้อื้ออานวยต่อการเรียนการสอน
 ในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้น อาจารย์กับ
 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเต็มที่ อาจารย์ควรกระตุ้น
 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ และเขียนบทความทางวิชาการลงใน
 วารสารของสถาบันและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ รวมทั้งควรมีการนำบทความทางวิชาการที่ดีเด่นตี
 พิมพ์เผยแพร่ ตลอดจนอาจารย์ควรให้คำแนะนำ ปรีกษาเสนอแนะแนวทางเลือกปัญหาในการทำ

วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งตรงกับ อำไพ สุจริตกุล (2523 : 146) ที่กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยการให้คำแนะนำปรึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในฐานะผู้เสมอกันทั้งในและนอกเวลาเรียน จะช่วยเพิ่มพูนคุณภาพของนักศึกษาในด้านความคิด ความเป็นอิสระทางวิชาการ ตลอดจนความมั่นใจในภูมิปัญญาของตนเอง และจะเป็นพลังส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจแก่นักศึกษาในการก้าวขึ้นเป็นนักวิชาการชั้นสูง ส่วนด้านบุคลิกภาพของนักศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาควรแสดงความเป็นผู้นำในการสร้างผลงานที่มีคุณค่า โดยควรสนใจกระตือรือร้นในการติดตาม ดูงานการแสดงผลงาน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาที่ถูกต้อง เพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีลักษณะที่แตกต่างจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตรงที่มุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง มุ่งเน้นในเรื่องการวิจัย คำนึงว่า รวมทั้งบัณฑิตศึกษาต้องสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และมุ่งพัฒนาให้เป็นนักวิชาการ (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2522 : 22 - 26) และที่สำคัญนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงประสงค์ เป็นนักวิชาการที่รอบรู้ เป็นนักค้นคว้าหาวิทยาการต่าง ๆ รวมทั้งเป็นนักคิดและนักทำไปพร้อม ๆ กัน (สุนทร อมรวิวัฒน์. 2529 : 1) ลักษณะดังกล่าวทำให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีความคาดหวังมากเพื่อต้องการให้สถาบันจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษามากเท่าที่จะเป็นไปได้

2. การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้วิจัยได้นำเสนอดังนี้

2.1 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็น

รายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ บุคคลทั้ง 3 กลุ่มแม้จะมีสภาพที่แตกต่างกัน แต่เมื่อเข้ามาอยู่ในสภาพแวดล้อมทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาเหมือนกัน ย่อมมีความคิด ความต้องการให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เป็นรายด้านให้มีความพร้อมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และพัฒนาให้นักศึกษาเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพตามเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ตามที่ วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมทวัช พิธิยานุวัฒน์ (2519 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนารอบด้านของมวลสมาชิกโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา แต่เมื่อบุคคลทั้ง 3 กลุ่มได้เห็นสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ซึ่งไม่ได้เป็นเหมือนกับตามที่คาดหวังไว้ จึงทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่คาดหวังควรมีมากกว่าตามที่แท้จริง

2.2 จากผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริงกับทัศนคติของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความคาดหวังให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระดับนี้ คือ ความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง จึงมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้การค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองมากที่สุด โดยอาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้แนะแนวทางศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเกิดการศึกษาที่ดั้งเดิม เกิดความชำนาญพิเศษและเกิดกระบวนการถ่ายทอดพลังความคิดสืบเสาะแสวงหาทางวิชาการ รวมทั้งกระตุ้นให้นักศึกษามีความเป็นเลิศทางสติปัญญา (ประชุมสุข อาชวอำรุง. 2523 : 49) ส่วนผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่เป็นจริงนั้นยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน มากเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาใช้ในการบริหารสถาบันมีจำนวนจำกัด ผู้บริหารต้องนำไปใช้ในการบริหารการศึกษาของสถาบันทั้ง 4 ระดับการศึกษา คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี และปริญญาโท และใช้ในการดำเนินงานทุกด้านของ

สถาบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบัน การขาดแคลนงบประมาณดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพของอาจารย์ เนื่องจากงบประมาณที่เป็นทุนอุดหนุนในการวิจัยของอาจารย์มีไม่เพียงพอ อาจารย์ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนตำรา เอกสารที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้า บุกเบิกความรู้และวิทยาการที่ทันสมัย ซึ่ง วรณวิมล ทิพย์ชุน (2529 : 123 - 125) ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการบริหารงาน และด้านการเรียนการสอนเกิดจากงบประมาณในการจัดดำเนินงานบัณฑิตศึกษาที่ได้รับจัดสรร และงบประมาณที่เป็นทุนอุดหนุนในการวิจัยของอาจารย์มีไม่เพียงพอ ทำให้อาจารย์ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องทดลอง บริการโสตทัศนศึกษา ศูนย์เครื่องมืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ หนังสือและตำราต่าง ๆ นอกจากนี้ การที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเปิดสอน 4 ระดับการศึกษา ทำให้อาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน ก็มีส่วนให้อาจารย์ขาดการศึกษา ค้นคว้า วิจัยซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่ง ไพฑูรย์ สันลารัตน์ (2529 : 96 - 104) พบปัญหาสำคัญในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาประการหนึ่งเกิดจากอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติตามหลักการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา จึงเป็นผลให้ผู้บริหารเห็นว่าในสภาพที่เป็นจริงนั้นสถาบันยังไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมากเท่าที่ควรก็เป็นได้

2.3 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคาดหวังว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือซึ่งรู้จักกันในนามของ “เทคนิคไทย-เยอรมัน” เป็นสถาบันที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือ อุปกรณ์การศึกษา จากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตลอดจนมีการจัดสรรทุนให้อาจารย์ได้ไปศึกษา ดูงานในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ย่อมต้องมีตำรา หนังสือ วารสารและอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการศึกษา ค้นคว้า วิจัยอันทันสมัยเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่ง วรณวิมล ทิพย์ชุน (2529 : 125) พบว่า สถาบันระหว่างประเทศ สถาบันสมทบในมหาวิทยาลัยมีการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน

ทันสมัย โสตทัศนูปกรณ์ สภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนเป็นอย่างมากย่อมทำให้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงประสงค์ เป็นนัก วิชาการที่รอบรู้ เป็นนักค้นคว้าหาวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งเป็นนักคิดและนักทำไปพร้อม ๆ กัน (สุมน อมรวิวัฒน์. 2529 : 1) ส่วนผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารงานของสถาบันย่อมต้องให้ ความสำคัญแก่การศึกษาทุกระดับในสถาบันเท่าเทียมกัน และแม้จะได้รับความช่วยเหลือจากประเทศ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน แต่ก็ยังเป็นเพียงการส่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิศวกรรมศาสตร์มา ประจำโครงการในสถาบัน หรือจัดสรรทุนให้อาจารย์ไปดูงาน ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ- เยอรมัน ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์เท่านั้น ผู้บริหารจึงไม่อาจนำงบประมาณที่มีจำนวนจำกัดไปใช้ ในการจัดหาตำรา วารสารทางวิชาการ และวิชาชีพ วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน การสอน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน หรือพัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะ ตามที่ สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) พบว่า การขาดแคลนงบประมาณเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญใน การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ประกอบกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีรายได้ส่วนใหญ่ได้รับจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึง สามารถค้าจุนนัยบัณฑิตศึกษาเพื่อรักษาความดีเด่นและชื่อเสียงทางวิชาการของสถาบันได้ (วิจิตร ลินลิริ. 2521 : 3) ทั้งนี้จึงเป็นผลให้ผู้บริหารเห็นว่าในสภาพที่เป็นจริงนั้นสถาบันยังไม่สามารถ จัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมากเท่าที่ควรก็เป็นได้

2.4 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับทัศนะ ของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่คาดหวัง เป็นราย ด้าน และรวม 5 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะ ผู้บริหารคาดหวังให้อาจารย์ซึ่งเป็นผู้ผลิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชา ให้มีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง (วิจิตร ศรีสอาน. 2522 : 23) โดยมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้การค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด ผู้บริหารจึงมุ่งหวังจะให้สถาบัน มีการจัดหา จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ พร้อมเครื่องมือให้สอดคล้อง

ตามหลักสูตรที่เปิดสอน โดยเฉพาะห้องสมุดต้องมีตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เปิดสอนจำนวนเพียงพอ (ชื่นจิต ชุมพรหม. 2513 : 40 - 54) ไว้ให้บริการแก่อาจารย์มากเท่าที่จะเป็นไปได้ ส่วนอาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริง ยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันมีปริมาณของอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาน้อยหรือไม่เพียงพอ อีกทั้งอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาโทก็ยังคงทำหน้าที่สอนระดับปริญญาตรีไปพร้อมๆ กัน โดยสถาบันยังมิได้มีการแบ่งภาระงานสอนของอาจารย์ให้เด่นชัด รวมทั้งงบประมาณที่เป็นทุนอุดหนุนในการวิจัยของอาจารย์มีไม่เพียงพอ (วรรณวิมล ทิพย์ขุน. 2529 : 123 - 125) ประกอบกับอาจารย์บางท่านต้องรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาไม่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม จนไม่สามารถแบ่งเวลาให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่นักศึกษาได้ทั่วถึง และที่สำคัญคือ ทำให้อาจารย์ขาดการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อบุกเบิกวิทยาการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ทั้งนี้จึงเป็นผลให้ในสภาพที่เป็นจริงนั้นอาจารย์มองเห็นว่าสถาบันยังจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2.5 จากผลการเปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังว่าสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเป็นสถาบันที่เปิดการเรียนการสอนถึงระดับบัณฑิตศึกษา และที่สำคัญเป็นสถาบันที่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน น่าจะต้องมีเทคนิค วิธีการในการนำวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้จัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการทุกด้านให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นนักวิชาการ และนักวิชาชีพเฉพาะสาขา รวมทั้งสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นเรื่องการพัฒนากำลังคน เพื่อใช้ภายในประเทศให้สนองตอบความต้องการของภาครัฐบาล ภาคธุรกิจเอกชน และในสถาบันอุดมศึกษาเอง ตลอดจนเร่งส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานวิจัยให้มากขึ้น (มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2530 : 16) ส่วนอาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงนั้นยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการ

เรียนการสอน เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน มากเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้ซึ่งทำหน้าที่สอนทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทควบคู่กันไป แต่อาจารย์ประสบปัญหาในเรื่องการขาดตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทันสมัยประกอบการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ตามที่ สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) ได้ศึกษาพบว่า ด้านการบริการทางวิชาการยังขาดหนังสือ ตำรา วารสาร และเอกสารที่ต้องการใช้อีกมาก รวมทั้งห้องสมุดยังไม่สถานที่ให้นักศึกษาทำงานโดยเฉพาะ จึงเป็นผลให้สภาพที่เป็นจริงนั้น อาจารย์เห็นว่าสถาบันยังจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2.6 จากผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง กับทัศนคติของผู้บริหารต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้ทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานและบริหารสถาบัน ย่อมมีความคาดหวังที่จะให้สถาบันได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน คือ ให้สถาบันเป็นสถานศึกษาและวิจัยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย และให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์อุตสาหกรรม รวมทั้งทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (ราชกิจจานุเบกษา. 2529) ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทาง วิชาการตามที่ เป็นจริงนั้นยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีใช้รับถ่ายทอดความรู้จาก อาจารย์เท่านั้น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองมากที่สุด ห้องสมุดจึง นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอน แต่นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกสบายในการใช้ บริการด้านตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ นอกจากนี้ยังไม่มีสถานที่ให้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำงาน ค้นคว้าโดยเฉพาะ ผลงานวิจัยของ สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : ง - จ) และ วรณวิมล ทิพย์ชุน (2529 : 123 - 125) พบว่า ด้านการบริการทาง วิชาการนั้น สถาบันอุดมศึกษายังขาดหนังสือ ตำรา วารสาร อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้อง ทดลอง ศูนย์เครื่องมืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้า มีไม่เพียงพอแก่ความ

ต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบกับอาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหาร ต้องปฏิบัติงานทั้งด้านการบริหาร การวิจัย ตลอดจนการบริการชุมชน และงานสอนควบคู่กันไป (สมหวัง พินัยานวัฒน์. 2523 : 13) ทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ หรือปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิด จึงทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าในสภาพที่เป็นจริงนั้นสถาบันยังไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมากเท่าที่ควรก็เป็นได้

2.7 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง กับทัศนะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์คาดหวังให้หลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาของสถาบัน เป็นหลักสูตร ที่มีมาตรฐานตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533 เพื่อที่จะสามารถผลิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศ ส่งเสริม ความก้าวหน้าในแต่ละสาขาวิชาด้วยการวิจัย ค้นคว้า และที่สำคัญคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มี ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในระดับสูง และเป็นผู้มีจริยธรรม (สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าพระนครเหนือ. 2531 : 61 - 62) โดยอาจารย์มุ่งทำหน้าที่กระตุ้นให้นักศึกษาแสดง ความเป็นนักคิด นักค้น และนักวิจัยควบคู่กันไป ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะ สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงนั้นยังไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เป็น รายด้าน และรวม 5 ด้าน มากเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องทำหน้าที่สอน ทั้งนักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ไม่มีเวลาให้กับการเรียนการสอน และการวิจัยอย่างเต็มที่ ประกอบกับอาจารย์บางท่านต้องปฏิบัติงานด้านการบริหาร การ บริการชุมชน และยังทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผลงานวิจัยของ สมหวัง พินัยานวัฒน์ (2523 : 13) พบว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่สำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้จึงเป็นผลให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าในสภาพที่เป็นจริงนั้นสถาบันยังไม่สามารถจัด สภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมากเท่าที่ควรก็เป็นได้

2.8 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ มีความแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา โดยผู้บริหารและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมากกว่าอาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานและตัดสินใจในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พยายามสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ปรัชญาของสถาบัน และความต้องการของประเทศมากที่สุด โดยคำนึงถึงการสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้น ๆ การส่งเสริมความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้า เป็นปัจจัยสำคัญและส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน และการส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในระดับสูงและเป็นผู้มีจริยธรรม (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2531 : 61 - 62) ดังนั้นผู้บริหารย่อมมีความเชื่อว่าหลักสูตรที่เปิดสอนสามารถสร้างและพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่กันไป และที่สำคัญก็คือ หลักสูตรมุ่งพัฒนาให้นักศึกษาเป็นนักวิจัยในสาขาวิชาเฉพาะตรงตามเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับนักศึกษาย่อมต้องสนใจศึกษาในรายละเอียดของหลักสูตรที่กำลังศึกษาว่าเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรใดที่เมื่อเรียนแล้วจะสามารถนำไปพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นักศึกษาจึงเห็นว่านักศึกษาได้รับถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จากอาจารย์มากเพียงพอสำหรับการศึกษาในระดับนี้แล้ว ส่วนอาจารย์นั้นนับว่ามีความสำคัญและเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์โดยตรงแก่นักศึกษา แต่เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยกว่าผู้บริหารและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรทุกคน ทำให้ไม่สามารถสอนเนื้อหาวิชาได้ตรงตามหลักสูตรและบางหลักสูตรขาดการปรับปรุงให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งอาจเป็นผลจากข้อจำกัดด้านปริมาณและความพร้อมของอาจารย์ กล่าวคือ อาจารย์ต้องรับภาระงานสอนทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ทำให้อาจารย์ขาดการค้นคว้าวิจัยสิ่ง

ใหม่ ๆ มาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523 : 13) พบว่าการที่อาจารย์ไม่มีเวลาให้การเรียนการสอนและการวิจัยอย่างเต็มที่นั้น เนื่องจากต้องปฏิบัติงานทั้งด้านการบริหาร การวิจัย ตลอดจนการบริการชุมชน นอกจากนี้ นักศึกษายังไม่มีความพร้อมที่จะเรียนเพราะส่วนใหญ่ นักศึกษาจะเรียนด้วยทำงานด้วย ทำให้ขาดความสนใจ ความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ อย่างจริงจังในหลักสูตรนั้น ๆ ประกอบกับการขาดงบประมาณในการจัดซื้อตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทันสมัยมาใช้ประกอบในการเรียนการสอน จึงทำให้อาจารย์เห็นว่ายังสอนให้นักศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ไม่เพียงพอ จึงอาจเป็นผลให้อาจารย์เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับน้อยกว่าผู้บริหารและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็คงเป็นไปได้

จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาพบว่า อาจารย์กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าตนเองได้นำความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากอาจารย์ไปประยุกต์ใช้อย่างเต็มที่ รวมทั้ง เป็นผู้แสวงหาความรู้ นวัตกรรมสมัยใหม่อยู่ตลอดเวลา เหมือนดังที่ อำไพ สุจริตกุล (2523 : 143) กล่าวว่า ความ เป็นนักคิด นักค้น และนักวิจัยเป็นลักษณะเฉพาะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น นักศึกษาจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ เทคนิค และกลวิธีใหม่ ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้ตนเองมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานของสถาบันอย่างเต็มที่และเหมาะสมกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว ส่วนอาจารย์ในฐานะผู้ให้ความรู้วิชาการก็มีความ ต้องการและอยากให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพในเรื่องความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหา ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีเหตุผล และความรับผิดชอบ โดยมุ่งหวังที่จะผลิตให้นักศึกษาเป็นนักบริหาร นักวิชาการ นักเทคโนโลยี และนักวิจัยควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชา ซึ่งอาจารย์เห็นว่านักศึกษาระดับบัณฑิต

ศึกษายังพัฒนาบุคลิกภาพได้ไม่ครบทุกด้าน เพราะสถาบันอุดมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีคุณสมบัติของนักวิชาการ 7 ประการ คือ 1. รู้ลึก รู้รอบ 2. รู้จักค้นคว้า และคิดวิเคราะห์ 3. รู้ซึ่งและสามารถแสดงออกให้ปรากฏ 4. สามารถนำหลักวิชาไปประยุกต์ใช้ได้ 5. มีความจับใจและคล่องตัว 6. ไม่ยึดติดอดีต และ 7. มีคุณธรรมของนักวิชาการ (สมณ อมรวิวัฒน์, 2530 : 17) จึงเป็นผลให้อาจารย์เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษามีน้อยกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริง ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ใน 3 ด้านเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ก็ต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้รับความรู้ และนำไปปฏิบัติได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการจัดบริการทางวิชาการในเรื่อง ตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอนที่มีความพร้อมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพไว้ให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษาอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นจิต ชุมพรหม (2513 : 40 - 54) และ วรณวิมล กิพย์ขุ่น (2529 : 125) นอกจากนี้การเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ย่อมต้องขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพราะการศึกษาในระดับนี้มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้การค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองมากที่สุด (วิจิตร ศรีสอาน, 2522 : 3) ดังนั้น ผู้บริหารและอาจารย์จึงเปรียบเสมือนเป็นบุคคลผู้ซึ่งคอยส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษาเท่านั้น จึงอาจทำให้ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิต

ศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็จริงทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดบริการทางวิชาการ ผู้บริหารเห็นว่ายังอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

2.9 จากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน และรวม 5 ด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ทุกกลุ่มมีความคาดหวังและความต้องการสูงที่จะทำให้หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาสามารถสร้างผลผลิต เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้าเป็นปัจจัยสำคัญ และส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน และเพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในระดับสูง และเป็นผู้มีจริยธรรมควบคู่กันไป (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2531 : 61-62) ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่กระตุ้นให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งมั่นที่จะคิดค้น บุกเบิกงานวิจัยเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ มีการจัดหา จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ พร้อมเครื่องมือให้สอดคล้องตามหลักสูตรที่เปิดสอน โดยเฉพาะห้องสมุดต้องมีตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เปิดสอนจำนวนเพียงพอ ตรงตามงานวิจัยของ วรรณวิมล กิพย์สุน (2529 : 125) ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์มิได้มุ่งให้ความรู้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้วยการบรรยายหรือสาธิต แต่อาจารย์จะทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ส่วนด้านบุคลิกภาพนั้น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักวิชาการ นักคิด นักวิจัยที่แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดได้อย่างดี จึงทำให้ทั้ง 3 กลุ่มคาดหวังให้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้านเหมือนกัน จึงไม่แตกต่างกันก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตรมีอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรมีคณะกรรมการพิจารณาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทุก ๆ 3 - 4 ปี ควรสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถในการให้คำแนะนำ และคำปรึกษาด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา และควรมีการประชุม สัมมนาผู้บริหาร อาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเนื้อหา รายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดการเรียนการสอนมีอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรสรรหาอาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ควรจัดอาจารย์สำหรับสอนระดับบัณฑิตศึกษาเฉพาะ เพื่อให้อาจารย์ได้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัยสิ่งใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์เขียนตำรา และผลิตผลงานวิจัยในเรื่องที่ทำการสอน เพื่อแสดงว่ามีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านการจัดบริการทางวิชาการมีอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ส่วนทักษะของผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรจัดทำตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพซึ่งอาจได้จากการยืม การแลกเปลี่ยนระหว่างมหาวิทยาลัย เป็นต้น มาไว้สำหรับให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ควรจัดสถานที่เฉพาะสำหรับให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ใช้เป็นสถานที่ทำงาน

ศึกษาค้นคว้า วิจัย หรือเป็นสถานที่พักผ่อนหลังจากเสร็จจากการเรียนในชั้นเรียน ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะความชำนาญทั้งด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์ (Software) ประจำสำนักคอมพิวเตอร์สำหรับให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และสถาบันควรจัดทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัยจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระทางการเงินของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมทำงานวิจัยของสถาบันร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน ควรส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเขียนบทความทางวิชาการลงในวารสารทางวิชาการและวิชาชีพออกสู่สังคม

1.5 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษามีอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม สัมมนาทางวิชาการที่ทางสถาบันจัดขึ้นอย่างเต็มที่ และควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองอย่างจริงจัง

1.6 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรให้อาจารย์ทำหน้าที่สอนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและปรับปรุงหลักสูตรร่วมกัน เพื่อสอนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรได้ตรงกัน ควรสรรหาอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชามาสอนนักศึกษาโดยตรง และควรมีการจัดประชุม สัมมนาอาจารย์ที่

สอนระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

1.7 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมประชุม สัมมนาทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน

1.8 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันควรมีคณะกรรมการพิจารณาและปรับปรุงให้หลักสูตรทันสมัยเสมอทุก ๆ 3 - 4 ปี ควรมีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตำรา วารสาร เอกสาร ห้องทดลองและปฏิบัติการ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัยให้มีความพร้อมและทันสมัย ควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนศึกษา ค้นคว้า วิจัยสิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการวิจัยหรือรับงานวิจัยมาเพื่อใช้เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ควรมีการเผยแพร่ผลงานของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาออกสู่สังคมให้มากขึ้น รวมทั้งควรมีการจัดห้องทำงาน ห้องพักให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ใช้ทำงานทางวิชาการหลังจากเรียนเสร็จแล้ว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่แท้จริง ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการมีอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงเสนอว่า เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิต

ศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในภาพรวม มิได้แยกเป็นแต่ละสาขาวิชาเฉพาะ จึงไม่สามารถบอกถึงความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้ เห็นควรวิจัยเกี่ยวกับความต้องการด้านการจัดการบริการทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชาเฉพาะ ได้แก่ ตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ ห้องทดลองและปฏิบัติการ การจัดการบริการคอมพิวเตอร์ในด้านการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน การจัดการวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย โดยพิจารณาตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนเป็นสำคัญ เนื่องจากงบประมาณของสถาบันมีจำนวนจำกัด และเห็นควรให้หน่วยงานวิจัยสถาบันศึกษาสำรวจความต้องการเพิ่มเติมโดยปรับปรุงข้อคำถามในแต่ละด้าน รวม 5 ด้าน ของงานวิจัยฉบับนี้ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา ให้มีความละเอียด และสามารถบอกถึงความต้องการของแต่ละสาขาวิชาเฉพาะได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อใช้ประกอบในการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชาของสถาบันต่อไป

מרכז המידע

บรรณานุกรม

- ✓ กานดา ณ กลาง. รายงานการสัมมนาของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. 2521.
- ✓ แก้วดา คณะวรรณ. "ร่ำพียงถึงการศึกษาในระดับปริญญาโท," ศึกษาศาสตร์ มข. 11(1) : 1-5 ; ตุลาคม 2529 - มกราคม 2530.
- ชนิษฐา เกื้อมี. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ในทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ✓ ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. รายงานการประชุมและสัมมนาทางวิชาการของที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 5 เรื่อง แนวปฏิบัติในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530. อัดสำเนา.
- จรรยา โกมลบุญย์. เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชาศึกษา 503 จิตวิทยาพื้นฐานของการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.
- ชุมพล สุรินทรารุณ. "ปัญหาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย," ใน เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 145 - 150 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2525.
- ✓ ชื่นจิต ชุมพรหม. "การเปิดการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. 5 : 40 - 54 ; พฤศจิกายน 2513.
- ✓ ช่มพันธุ์ ญุชร์ ณ อยุธยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2530.
- ✓ ทองอินทร์ วงศ์โสธร. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน. การสัมมนาเรื่อง ทิศทางการศึกษาของสถาบัน
ในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
เหนือ, 2530.

----- . คู่มือการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโทประจำปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532.

----- . สรุปผลการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง อุตสาหกรรมกับการพัฒนากำลังคน.

กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

ธนุ จุฑนาย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สักัญญา สุวรรณาคินทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะวิศวกรรม-
ศาสตร์ เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2533.

ธีรวุฒิ บุญยโสณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สักัญญา สุวรรณาคินทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะ
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2533.

บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. รายงานประจำปี 2531.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

ประกาศิต, กอง, สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 103 ตอนที่
26. 19 กุมภาพันธ์ 2529.

ประชุมสุข อาชวอำรุง. "การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาครุศาสตร์," ใน เสริมสมรรถภาพ
บัณฑิตศึกษา. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 45 - 49. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

✓ ผดุง พรหมมูล. สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาสาขาศึกษาครุศาสตร์ในทัศนะของนิสิต.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2525. อัดสำเนา.

✓ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การจัดบริการเพื่อนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สุทธิรัตน์ หิมะพงศ์ และมาลี เลิศมาลีวงศ์. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.

พจน์ สะเพียรชัย. รายงานการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 7. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และชูศรี วงศ์รัตนะ. เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

✓ ไพฑูรย์ สีนารัตน์. "ปัญหาการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา," ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น : ปรัชญา ปัญหาและแนวทางแก้ไข. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

✗ ไพศาล หวังพานิช. วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. แผนแนวมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2524.

----- . บทบาทและสัมฤทธิ์ผลของสถาบันอุดมศึกษาของไทยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2530.

----- . "ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533," อุดมศึกษา. 15(161) : 3 - 6 ; กรกฎาคม 2533.

ระวี ภาวิไล. "บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย," วารสารคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. 7 : 9 - 15 ; ตุลาคม 2515.

วิไลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

----- . หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

✓ วรรณวิมล ทิพย์ชน. พัฒนาการของบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิจิตร ศรีสอ้าน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.

✓ ----- . "ลักษณะทั่วไป แนวคิด และโครงสร้างในการจัดบัณฑิตศึกษา," วารสารรวมคำแห่ง. 6(3) : 15 - 30 ; กรกฎาคม 2522.

✓ วิจิตร สิ้นสิริ. "การศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย," วารสารอุดมศึกษา มศว ประสานมิตร. (1) : 1 - 8 ; ธันวาคม 2521.

วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "วิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย," วารสารครุศาสตร์. 4 : 21 - 34 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519.

สงวน สทวงษ์. "สภาพแวดล้อมทางวิชาการของศูนย์ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำการกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

✓ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การเปรียบเทียบลักษณะและสถิติของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ที่ศึกษาด้วยวิธีต่างกัน," ใน เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สถิตย์ นิยมญาติ. "สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาในสถาบันต่าง ๆ," วารสารรวมคำแห่ง. 6(3) : 242 - 251 ; กรกฎาคม 2522.

สิบลักษณ์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2522.

----- . "แนวคิดในการสร้างบัณฑิต," ใน การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. เอกสารหมายเลข 1. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุนีย์ ช่างเจริญ. "แนวคิดในการจัดบัณฑิตศึกษา," ใน การอุดมศึกษาไทย : อดีต ปัจจุบัน อนาคต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สนธิ์ ช่างเจริญ. ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบัณฑิตศึกษาสาขาสัมคมศาสตร์ในทัศนะของนิสิต
นักศึกษามหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัคราเนนา.

✓ สมน อมรวิวัฒน์. "การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาครุศาสตร์," ใน เอกสารประกอบการ
สัมมนาอาจารย์ครุศาสตร์ เรื่อง การบัณฑิตศึกษา ครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529.

----- . บุคลิกภาพนักวิชาการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.

อุทุมพร ทองอุไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สถานภาพการเรียนการสอนของ
คณาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2523.

อำไพ สุจริตกุล. "คุณภาพนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย," ใน เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. บรรณาธิการ
โดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 141 - 146. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.

Allport, G. W. Pattern and Growth in Personality. New York :
Macmillan, 1982.

Astin, Alexander W. The College Environment. New York : American
Council on Education, 1968.

Chickering, Authur W. and Robert Blackburn. The Undergraduate.
Unpublished Manuscript, 1970.

Cogan, Morris L. "Studies of Teacher Behavior," The Journal of Experi-
mental Education. 26 : 135 - 139 ; January, 1975.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1971.

Edward, Allen L. Statistical Analysis. 2nd ed. New York : Rinehart,
1957.

Feldman, K. A. "Assessing the Influences of Different College Environ-
ment," in College and Student. p. 143 - 146. New York : Pergamen
Press, 1972.

- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw-Hill, 1981.
- Harold, Webster. "Personality Change in College Student," in College and Character. New York : Nevitt Sanford, 1964.
- Hartnett, Rodney T. and Joseph Katz. "The Education of Graduate Students," Journal of Higher Education. vol. XL VIII, 6 : 646 - 664 : November/December, 1977.
- Morrison, Marry Dyer. "Older Students' Perception of the Ideal Versus Real Academic Environment and Their Level of Satisfaction," Dissertation Abstracts International. 41(5) : 2022 - A ; November, 1980.
- Norman, T. Bell. Introduction to College Life. Boston : Houghton Mifflin Company, 1966.
- Pace, C. R. and G. G. Stern. "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Environment," Journal of Educational Psychology. 49 : 260 ; 1965.
- Regan, James H., Jr. "An Analysis of Graduate Student Satisfaction with Selected Aspects of the Academic Environment in the School of Humanities, Social Science, and Education at Purdue University," Dissertation Abstracts International. 36(10) : 6485 - A ; April, 1976.
- UNESCO. Planning the Development of Universities. Paris : The Unesco Press, 1973.

הכנת חומר

ภาคผนวก ก
หนังสือแนะนำและแบบสอบถาม

11 กุมภาพันธ์ 2534

เรื่อง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยดิฉัน นางสาวสุกัญญา สุวรรณาคินทร์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ทำวิจัยเรื่อง "สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือต่อไป

ดิฉันเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความสำคัญในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับเสนอต่อสถาบันเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนาด้านนโยบาย และการปฏิบัติงาน รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความกรุณาของท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้กับดิฉัน คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผู้ใดทั้งสิ้น ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุกัญญา สุวรรณาคินทร์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงลักษณะใดลักษณะหนึ่งออกมา คือ ความรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจ พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางบวกหรือลบ สามารถวัดออกเป็นคะแนนด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปคำนวณค่าทางสถิติแล้วแปลความหมายได้ ในวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ และแนวความคิด ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมมีอิทธิพลในการส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความเจริญทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และต่อการพัฒนาตนเองหรือเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเองให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในวิจัยนี้ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

3. สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริง หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ แนวความคิดที่จะส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามองบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามสภาพที่เป็นอยู่จริงในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

4. สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่คาดหวัง หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ แนวความคิดที่จะส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามองบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคิดว่าควรจะเป็น

5. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาทฤษฎีวิชา การพัฒนาและการประเมินผลหลักสูตร

6. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน วิธีสอน ความรับผิดชอบของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการสอนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และกระบวนการพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความเป็นนักวิชาการ

7. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการจัดดำเนินการที่เอื้ออำนวยความสะดวกของสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะให้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในด้านตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ การจัดบริการของสำนักคอมพิวเตอร์ในด้านการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ประกอบการเรียนการสอน การจัดบริการอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการจัดบริการด้านต่าง ๆ ของสถาบัน ได้แก่ ทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัย การลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบสภาพอนามัย และบริการยานพาหนะ เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้พัฒนาทางวิชาการจนถึงขีดสุดความสามารถ

8. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ที่อาจารย์คอยกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด

9. สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทางด้านร่างกายและวาจา ได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหา ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความศรัทธาในวิชาชีพ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และความร่วมมือกันระหว่างเพื่อนนักศึกษา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

ตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพของท่าน

- () ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานและตัดสินใจในการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา คือ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ผู้อำนวยการโครงการ
สำนักคอมพิวเตอร์ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าโครงการ
- () อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนประจำในระดับบัณฑิตศึกษาแต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหาร
- () นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านพิจารณาระดับของสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ตามที่เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้านและรวม 5 ด้านว่ามีระดับมากน้อยเพียงใด
แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงกับตาม
ที่คาดหวัง ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

- ระดับ 1 น้อยที่สุด หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงหรือ
ตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ระดับ 2 น้อย หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงหรือ
ตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 3 ปานกลาง หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงหรือ
ตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 4 มาก หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงหรือ
ตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 5 มากที่สุด หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงหรือ
ตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่แท้จริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1.	ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีความสอดคล้องกับ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของ สถาบัน.....	...	./.				...	...		./.	...
2.	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับ ความก้าวหน้าทางด้านเทคนิค และอาชีวศึกษา หรือ อุตสาหกรรม.....	...	...		./.		...	...		...	./.

ผู้ที่ตอบข้อ 1 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน อยู่ในระดับ “น้อย” และคาดหวังให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน อยู่ในระดับ “มาก”

ผู้ที่ตอบข้อ 2 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม อยู่ในระดับ “มาก” และคาดหวังให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม อยู่ในระดับ “มากที่สุด”

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่แท้จริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6.	หลักสูตรมุ่งสร้างและพัฒนา										
7.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพควบคู่กันไป.										
8.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกล้อคล้องกับความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	...	...		...	...	...	...		...	...
9.	หลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกทันต่อความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคและอาชีพศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	...	...		...	...	...	...		...	...
10.	หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเทคนิคและอาชีพศึกษาหรืออุตสาหกรรม.....	...	...		...	...	...	...		...	...
	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย...	...	...		...	...	...	...		...	...

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่แท้จริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
11.	เนื้อหาารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา หรืออุตสาหกรรม.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
12.	ความลึกของเนื้อหาารายวิชาในหลักสูตรเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา..	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ปัญหาหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลให้หลักสูตรการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....

.....

.....

.....

[illegible]

[illegible]

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่เป็นจริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
23.	อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
24.	อาจารย์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้เข้าร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของสถาบัน.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
25.	อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการเผยแพร่เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ปัญหาหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลให้การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....

.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่ เป็นจริง					ตามที่ คาดหวัง				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
30.	ใช้ประกอบการพิจารณาสิ่งซื้อ	...	...		...	...	...	...		...	...
31.	หอสมุดกลางได้จัดส่งรายชื่อ ตำรา วารสารทางวิชาการ และวิชาชีพใหม่ๆ ให้อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	...	...		...	...	...	...		...	...
32.	หอสมุดกลางช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการยืม ตำรา วารสาร เอกสารทาง วิชาการและวิชาชีพ ผลงาน วิจัยระหว่างห้องสมุดใน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ.....	...	...		...	...	...	...		...	...
	ห้องสมุดคณะมีตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชา ชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาวิชาชีพที่สอน เพียงพอต่อความต้องการของ อาจารย์และนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา.....	...	...		...	...	...	...		...	...

[illegible]

[illegible]

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่เป็นจริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
41.	สถาบันกำหนดตารางให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนมารับการตรวจสุขภาพประจำปี.....										
42.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขอใช้บริการยานพาหนะเพื่อออกภาคสนามหรือดูงานออกภาคสนามหรือดูงานในสถานศึกษา สถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานต่างๆ.....										

ปัญหาหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลให้การจัดการทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....

.....

.....

.....

[illegible]

ปัญหาหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลให้ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ
 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....

.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ตามที่เป็นจริง					ตามที่คาดหวัง				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
56.	ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทำ แผนการเรียนรู้แต่ละวิชาอย่าง เป็นระบบไว้อย่างชัดเจน...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
57.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ ร่วมอภิปรายปัญหาทางวิชา การกับอาจารย์.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
58.	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ ร่วมกันจัดประชุม สัมมนาทาง วิชาการและวิชาชีพของ สถาบัน.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ปัญหาหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลให้คุณภาพของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....

.....

.....

.....

.....

(ขอขอบพระคุณที่งานให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์)

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับในการวิจัยครั้งนี้ = 0.95

2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.43	18	2.00	35	2.61	52	3.42
2	4.24	19	6.53	36	2.54	53	2.09
3	3.25	20	7.30	37	3.33	54	2.77
4	4.57	21	3.33	38	1.97	55	4.07
5	3.91	22	4.84	39	3.93	56	2.32
6	3.33	23	3.00	40	3.00	57	6.06
7	3.50	24	2.97	41	2.00	58	5.15
8	2.92	25	5.66	42	3.85	59	8.07
9	3.51	26	3.66	43	3.75	60	6.33
10	5.16	27	3.22	44	5.15	61	7.00
11	2.70	28	4.00	45	3.79	62	3.78
12	1.81	29	3.40	46	2.75	63	6.95
13	3.94	30	5.00	47	6.95	64	4.28
14	2.12	31	2.43	48	7.72	65	4.23
15	5.14	32	5.76	49	2.25	66	4.23
16	5.00	33	7.03	50	5.33	67	2.25
17	5.71	34	1.87	51	3.00	68	4.82

ภาคผนวก ค

**ค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้ง 5 ด้าน**

ตาราง 28 ค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้ง 5 ด้าน

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของคำตอบ	ร้อยละของคำตอบ
	ด้านหลักสูตร		
1.	หลักสูตรควรปรับปรุงให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี.....	13	5.39
2.	สถาบันควรมีคณะกรรมการพิจารณาและปรับปรุงให้หลักสูตรทันสมัยเสมอทุก ๆ 3-4 ปี.....	9	3.73
3.	ความพร้อมของอาจารย์และผู้บริหารในการจัดหลักสูตรมีน้อยทั้งด้านปริมาณและศักยภาพของบุคลากร	9	3.73
4.	สถาบันยังขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่สามารถให้คำแนะนำด้านเนื้อหาในแต่ละสาขา.....	7	2.90
5.	อาจารย์ผู้สอนควรมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับที่สอน.....	5	2.07
6.	อาจารย์ผู้สอนยังขาดการค้นคว้าวิจัยสิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน.....	5	2.07
7.	เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ควรสอนเจาะลึกถึงรายละเอียดเฉพาะให้มากขึ้น.....	4	1.65

ตาราง 28 (ต่อ)

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของ คำตอบ	ร้อยละของ คำตอบ
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
1.	สถาบันยังขาดอาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสม.....	11	4.56
2.	สถาบันควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาเลือกได้มากขึ้น.....	10	4.14
3.	สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตำราวารสาร เอกสาร ห้องทดลองและปฏิบัติการ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัยควรมีความพร้อมและทันสมัย..	10	4.14
4.	สถาบันควรมีการเผยแพร่ผลงานออกสู่สังคมให้มากขึ้น	5	2.07
5.	อาจารย์มีภาระงานสอนมาก ตลอดจนงานที่ได้รับมอบหมายจากภาควิชา คณะ และสถาบัน ทำให้งานสอนและงานวิจัยด้อยคุณภาพ.....	4	1.65
6.	อาจารย์ควรมีเวลาให้กับนักศึกษาพอสมควร....	4	1.65
7.	อาจารย์ควรมีผลงานวิจัย ตำราในเรื่องที่ทำการสอนเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเชี่ยวชาญ.....	3	1.24
8.	การศึกษาแบบใช้เวลาตอนเย็น ทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาเสริมการศึกษาในเรื่องการฝึกปฏิบัติด้านเครื่องมือ และอุปกรณ์อื่น ๆ.....	1	0.41
9.	การจัดการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนแต่ละคน แต่สถาบันมีนโยบายให้นักศึกษาศึกษาโดย		

ตาราง 28 (ต่อ)

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของ คำตอบ	ร้อยละของ คำตอบ
	การค้นคว้า แล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน ซึ่งในการปฏิบัติทำได้ยากเพราะนักศึกษาต้องเข้าใจ ตั้งใจ มีเหตุมีผล และสามารถวิเคราะห์ได้.....	1	0.41
1.	ด้านการจัดการบริการทางวิชาการ สถาบันควรจัดความพร้อมในด้านการจัดการทั้งเอกสาร สื่อต่าง ห้องปฏิบัติการ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนสถานที่เฉพาะสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	26	10.78
2.	สถาบันควรจัดให้มีบริเวณเฉพาะสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยได้มากขึ้น.....	12	4.97
3.	สำนักคอมพิวเตอร์ควรจัดบุคลากรที่มีทักษะ ความชำนาญทั้งด้าน ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์ (Software) ไว้บริการตลอดเวลา....	10	4.14
4.	สถาบันมีข้อจำกัดด้านสถานที่และงบประมาณในการที่จะนำมาปรับปรุงด้านการจัดการบริการทางวิชาการ...	9	3.73
5.	สถาบันควรมีงบประมาณสนับสนุนการวิจัยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	5	2.07
6.	สำนักหอสมุดกลางควรขยายเวลาการเปิดบริการในวันธรรมดาและวันหยุด เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้บริการได้เต็มที่.....	4	1.65

ตาราง 28 (ต่อ)

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของ คำตอบ	ร้อยละของ คำตอบ
7.	การจัดบริการทางวิชาการควรอำนวยความสะดวก ในเรื่องการบริการที่สะดวกและรวดเร็ว.....	3	1.24
8.	สถาบันควรยกห้องสมุดคณะเข้ากับสำนักหอสมุดกลาง เพื่อง่ายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหา ตำรา วารสารทางวิชาการและวิชาชีพ ตามความ ต้องการของแต่ละสาขาวิชา.....	2	0.82
9.	สำนักหอสมุดกลางควรจัดทำรายชื่อหนังสือของ ห้องสมุดทุกมหาวิทยาลัย เพื่อสะดวกในการค้นหา โดยการประสานงานกับห้องสมุดทุกมหาวิทยาลัย....	2	0.82
10.	สถาบันควรจัดทุนการศึกษาเพื่อจูงใจให้นักศึกษา ที่มีคุณภาพเข้ามาศึกษาต่อในสถาบัน.....	1	0.41
11.	สถาบันมีแผนในอนาคตโดยจะใช้ตึกเอนกประสงค์ 2-3 ชั้น เป็นสถานที่ทำการของบัณฑิตวิทยาลัย.....	1	0.41
	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นักศึกษา		
1.	อาจารย์และนักศึกษาควรมีโอกาสแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นทางวิชาการ และควรจัดชั่วโมงนัดพบปะให้ นักศึกษาเข้าถกปัญหา.....	9	3.73
2.	อาจารย์มีภาระงานมากเกินไป ทำให้มีความสัมพันธ์ กับนักศึกษาน้อย.....	6	2.48

ตาราง 28 (ต่อ)

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของ คำตอบ	ร้อยละของ คำตอบ
3.	อาจารย์ยังขาดความเชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ การทำวิทยานิพนธ์.....	5	2.07
4.	ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้นมีความ แตกต่างกันมากน้อยขึ้นอยู่กับภาควิชา.....	4	1.65
5.	อาจารย์ต้องสอนให้นักศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง อย่างจริงจัง.....	4	1.65
6.	สถาบันควรจัดให้มีการวิจัยหรือรับงานวิจัยมาเพื่อใช้ เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา.....	3	1.24
7.	นักศึกษาส่วนใหญ่มักขาดการติดต่อกับอาจารย์.....	3	1.24
8.	อาจารย์ส่วนใหญ่พยายามจะให้แนวความคิดและ กระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาวิชาการและตนเอง เพื่อ ให้เป็นมืออาชีพ และก้าวหน้าในอาชีพมากขึ้น.....	2	0.82
ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา			
1.	นักศึกษาควรได้รับการปรับปรุง เรื่องการศึกษา ค้นคว้า วิจัยด้วยตนเองให้มากขึ้น.....	10	4.14
2.	อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิด เห็นอย่างเต็มที่.....	4	1.65
3.	ภาควิชาควรจัดทำห้องทำงาน ห้องพักให้นักศึกษาได้ ใช้ทำงานทางวิชาการหลังจากเรียนเสร็จแล้ว.....	3	1.24
4.	นักศึกษาควรกระตือรือร้นที่จะสัมฤทธิ์ผลให้มากขึ้น...	3	1.24

ตาราง 28 (ต่อ)

N = 241

ลำดับที่	ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ความถี่ของ คำตอบ	ร้อยละของ คำตอบ
5.	นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องทำงานในระหว่างเรียน จึงไม่ค่อยมีเวลามาพบปะสังสรรค์กันมากเท่าที่ควร....	3	1.24
6.	ผลงานของนักศึกษายังมีการเผยแพร่น้อย อาจเป็นเพราะนักศึกษาขาดความมั่นใจในงานของตนเอง...	2	0.82
7.	สถาบันควรจัดคณิศ์เขียนเรียงความและรายงานให้นักศึกษาได้ฝึกการเขียนของตนเอง.....	2	0.82
8.	นักศึกษาที่มีประสบการณ์แล้วได้ศึกษาต่อ จะมีการการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกดีมาก.....	2	0.82

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสุกัญญา ชื่อสกุล สุวรรณาคินทร์

เกิดวันที่ 6 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2504

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 148/1 ซอยอธิปัตย์ ถนนประชาราษฎร์สาย 2

แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บุคคล 4 ระดับ 4

ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1518 ถนนพิบูลสงคราม แขวงบางซื่อ

เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529 ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2534 กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
สฤญญา สุวรรณนาคินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

มกราคม 2535

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง 5 ด้าน คือ ด้าน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและบุคลิภาพของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 213 คน แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 68 ข้อ ได้รับคืนมาทั้งหมด สถิติที่ใช้คือ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างใช้ t-test และ F-test และ Scheffé

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทาง วิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่ เป็นจริงมีอยู่ ในระดับปานกลาง เฉพาะด้านการจัดบริการทางวิชาการ ผู้บริหารเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อย ส่วน ลักษณะสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่คาดหวังทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า ควรให้มีอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทัศนะของแต่ละสถานภาพต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการ ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือตามที่ เป็นจริงกับตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อ สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือตามที่ เป็นจริง ด้านหลักสูตรและด้านบุคลิภาพของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านหลักสูตรแตกต่างกันระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านบุคลิภาพของนักศึกษาแตกต่างกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ และรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และสภาพแวดล้อมทาง วิชาการตามที่คาดหวัง เป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

AN ACADEMIC ENVIRONMENT OF THE GRADUATE STUDIES
AT KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY NORTH BANGKOK
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS INSTRUCTORS AND STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

SUGUNYA SUWANNAKIN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

January 1992

The purposes of the research were to study and compare the perceptions of the administrators, the instructors and the graduate students on actual and expected academic environment of graduate studies at King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok on five aspects : curriculum, instruction, academic services, academic relation between instructors and students and students' personality. The samples of 213 were taken from the administrators, the instructors and the graduate students. All questionnaires of 68 items with five Likert's rating scales were returned. Arithmetic Mean, Standard Deviation, t-test, F-test and Scheffé method were used for data analyses.

The research findings were as follows :

1. The actual academic environment of graduate studies in each and total five aspects as perceived by the administrators, the instructors and the graduate students was at the middle level. Only academic service aspect as perceived by the administrators was at the low level. The academic environment as expected by three groups should be at the very high level.
2. The perceptions of each status on actual and expected academic environment of graduate studies in each and total five aspects were significantly different at the .05 level.
3. The perceptions of the administrators, the instructors and the graduate students on actual academic environment of graduate studies on curriculum and students' personality aspects were significantly different at the .05 level. The curriculum aspect was different

between the administrators and instructors, the instructors and the graduate students. The students' personality aspect was different between the instructors and the graduate students. The others and total five aspects were insignificantly different. The expected academic environment of graduate studies in each and total five aspects were insignificantly different.